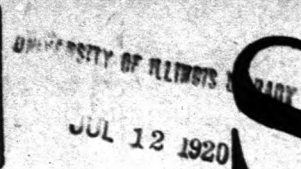

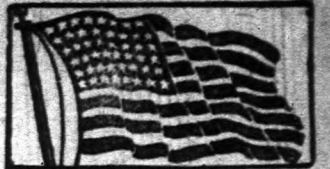
The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY JUL 12 1920

SZABADSÁG

LIBERTY

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Bolvardi lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napi, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 161. SZÁM

THIRTIETH YEAR

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Hétfő, 1920. Julius 12.

HARMONADIK ÉVFOLYAM

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

SÜLYOS BONYODALMAK EURÓPÁBAN

TORONTO VÁROSA A NAGYSZERŰ FEJLŐDÉS UTJÁN

Toronto, e szépen fejlődő canadai város már nincsen messze attól, hogy elsőrangú kikötő legyen belőle. Toronto nem annyira pompás és külsőleges, mint Montreal.

TORONTO, júl. 9. — Ha az idegen Cape Townból, vagy Delhiből megérkezik Torontóba, a város barátságos lakói azonnal felviszik a Board of Trade épület szellős erkélyére, amely husz emeletnyire van az embe- rektől sűrű járda felett.

Mikor az idegen fent van az erkélyen, megmondják neki, hogy az egész angol birodalomban ez a legmagasabb épület s hogy onnét jól be lehet látni egész déli Ontariót.

A látvány nagyszerű, sőt talán megdöbbentő is némiképen, a rohamos fejlődést példázza. Toronto talán a legélénkebb városa Canadának. Igaz, Montreal nagyobb, pompásabb, de van benne valami idegenszerű, ami Torontóban nincsen meg.

A két város erős riválisa egymásnak. A kettő közül Torontó sokkal inkább amerikai jellegű. Iparváros, nem olyan nyugodt és előkelő, mint Montreal.

Az említett erkélyről, szép, tiszta napon, távolból meglátni az amerikai partot, ahol elválik, hogy a Niagara vizét be- csepeztse a Lake Ontarioba. Az erkélyről látni a kikötőt is, a mely szintén nagyban fejlődik. Amnyira fejlődik, hogy minden valószínűség szerint ennek a városnak a kikötője lesz a legfor- galmasabb az összes canadai ki- kötékek között.

A városnak a legújabb fejlő- dése milliókat és milliókat ér meg. De viszont a kikötő fej- lesztésére szintén milliókat köl- töttek el.

A Wanderer eset.

A chicagói gyilkosság még most is teljes homályban van.

CHICAGO, Ill., júl. 9. — Meg emlékeztünk néhány héttel eze- lőtt arról a gyilkosságról, amely annak idején valóságos lázba hozta az egész várost. Carl Wan derer, aki a világháború alatt az amerikai hadseregben hadna- gyi rangot viselt, fiatal felesé- gével együtt épen be akart lépni az anyósának a házába, mi- kor a homályból előlépett egy katonaruhás csavargó és egyet- len lövéssel letérítette az asz- szonyt. Wanderer erre szintén revolvért rántott és többszöri golyóváltás után az ismeretlen támadót agyonlőtte.

A rendőrség eleinte elfogadta azt a magyarázatot. A vallomá- sok során azonban Wanderer el- lentmondásokba keveredett. Ez aután felkeltette a gyanút elle- ne.

Ö mindenesetre ragaszkodik ahoz, hogy az eredeti elbeszélése teljesen fedi a valóságot. Ugy- szintén a volt hadnagy egész rokonsága ragaszkodik ahoz, hogy a rendőrség fogadja el a vallomását.

Eddig még nem sikerült meg- állapítani a meggyilkolt ember- nek a kiletét meg. Eleinte azt hitték, hogy a csavargó külsejű ember talán még a katonaságtól régi haragosa Wanderernek és tulajdonképpen nem is a feleségét, hanem őt akarta meggyilkolni. Ezt a teóriát azonban a detektí- vek kénytelenek voltak eljé- teni.

A chicagói rendőrfőkapitány meg van arról győződve, hogy Wanderernek valami köze volt a gyilkossághoz. A nyomozást épen ezért, to- vább folytatják.

MAGYARORSZÁG NYUGATI SZÉLE OSZTRÁK KÉZEN

A békeszerződés szerint Ausztriának juttatott magyar területeket nem sokára át kell adni.

Sokat jelent az Ausztriá- nak politikailag is, gaz- daságilag is.

BÉCS, július 9. — Múltán Párisban aláírták úgy az osz- trák, mint a magyar békeszer- ződést s mivel az osztrák béke- szerződést a hatalmak közül három jóvá hagyta s annak végrehajtása elé már nem gör- dülhet akadály, azért csak rövid idő kérdése, hogy mikor kell Magyarországnak átadnia a osztrákok számára a nekik ítélt nyugat-magyarországi ter- rületeket. Igen különös dolog, hogy az osztrákok egyáltalában nem mutatnak valami nagy ér- deklődést ez iránt az esemény iránt, holott részükre végtelen nagy jelentősége van a béke- konferencia ilyen intézkedésé- nek.

Nyugatmagyarország földje erőrefelé nagyon jól van művel- ve, igen termékeny s a nép, amely lakja, szorgalmas, ipar- kodó.

A szarvasmarha tenyésztés mindig jól volt kifejlesztve ezen a vidéken s ez igen sokat jelent a saukós viszonyok kö- zött tengődő osztrákoknak. Je- lentős erőrefelé a szőlőművelés, a tengeri és répa termesztés. Gabonaféle nem terem sok. Ezt egész helyek korábban is Ausz- triából szereztek be maguknak.

Számot tesz a szénbányászat is, amelynek kérdését az osz- trákoknak rendezniük kell majd, mert a magyar törvé- nyek szerint a bányák azé, akik a föld, mint az osztrák törvény szerint megengedik a bányá- szást tekintet nélkül a föld tu- lalajdonjára, bárkinék.

Van ezen a területen három igen jelentős cukorgyár, ame- lyek az ott termelt kukorricpát dolgozzák fel. Ausztriának van ugyan több cukorgyára, annak ellenére, hogy a legjobbak s a legnagyobbak a csehok birtok-ába kerültek, de a cukornak mindig hasznát veszi, mert hi- szen most egyike a legkereset- tebb fogyasztási cikknek a világszerte nagy a cukorhiány. Rengeteg cukrot van a csehek- nek, akik jó áron a fran- ciáknak szokták eladni amit maguk nélkülözhetnek.

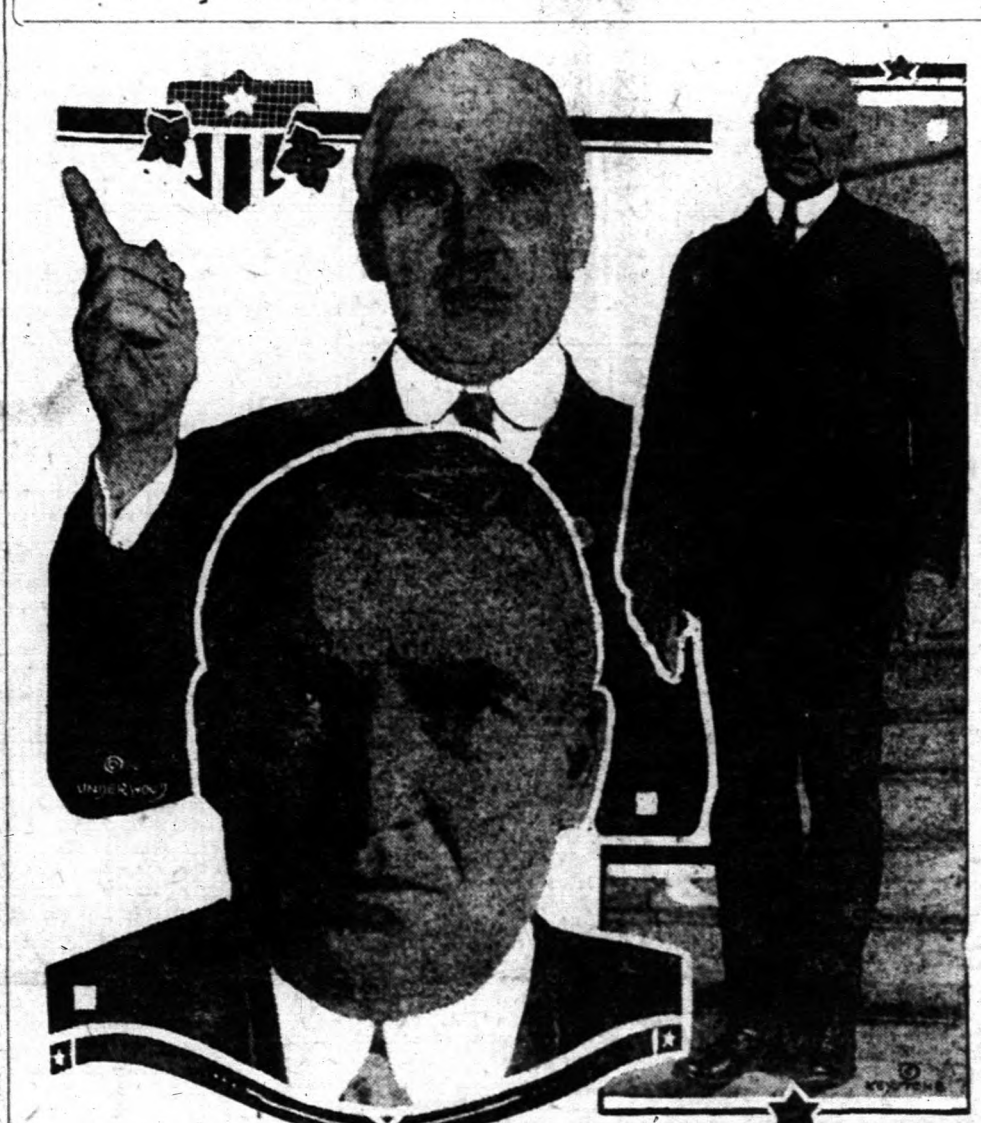
A Fertő partján nagy téglá- gyárak vannak s a Fertő nád termelése is fontos most, ami- kor építőanyagokból nagy hiány van. A nádat jól lehet használni boltzatok építésére s stuc- cókakira.

Természetes, hogy Magyaror- szágnak nagy propagandát fejtett ki a végett, hogy ezeket a terü- leteket megmenesse magának s nem lehet az sem mondani, hogy a lakosság valami nagy lelkesedéssel fogadná az Ausz- triához való esatolást. A Sóp- ronban állomásozó szövetséges missziók azonban minden tölük telhetőt elkövettek a magyar propagandá ellenesúlyozására s ma már alig férhet kétség ah- hoz, hogy Nyugatmagyarország nag ez a részét csakugyan meg is kapják az osztrákok.

A szövetségesek, hogy az át- adás könnyebben menjen, való- sánleg először azírtak fognak intézkedni, hogy Magyarország más megszállva tartott terü- leteiről vonuljanak előbb vissza a szerbek és a románok.

LAWRENCE, Mass., július 9. — Az American Woolen Com- pany lezárta mind a négy law- rencei szövögyárát, mert nincs rendelés és az üzleti viszonyok általában nem kedvezők a sző- vőiparra nézve. A társaság bi- zonylatlan időre függesztette fel az üzemet. A négy gyár lezárá- sa miatt 15,000 munkás van tét- lenül.

A republikánus elnökjelölt munkában

A republikánus elnökjelölt legkövetlenebb mozdulatait mutatják be ezek a legújabbban készült fel- vételek. Warren G. Harding erőteljes, kitűnő szónok és ezek a felvételek is elárulják, hogy elég fizikai ereje is van ahhoz, hogy a nehéz és hosszú elnök-választási küzdelmet végigharcolja. Az elnökjelölt mindössze 55 esztendő.

SZERELEM ÉS AZ ÖREG KOR NEM FÉR MEG

A hatvanöt esztendő sze- relmes meg akarta gyil- kolni husz esztendő ideálját. A szép áldozat haldoklik.

Lehet, hogy vér átömlesz- tessel meg tudják még menteni.

DAYTON, O., júl. 9. — W. C. Wyson, egy belvárosi iro- daépületben, tegnap délután, meg akarta gyilkolni husz esz- tendős és nagyon szép ideál- ját, Georgia Ootent. Wyson hatvanöt esztendő. A leány haldokolva, kórházban fekszik.

Értesítik, hogy vértömlesz- tessel még meg lehet az életét menteni. Egy másik, Daytonból érke- zett hír arról számol be, hogy a vértömlesztést már meg is csinálták s hogy a szerencsét- len leánynak ötven százalék esélye van arra, hogy életben maradjon.

Wyson a rendőrségen, mi- kor letartóztatták, többek kö- zött a következőket mondta: — Teljes tudatában vagyok annak, amit tettem. Örülök, hogy megtettem. Inkább lássam őt halva, mintsem tudjam, hogy görbe utakra téved. Re- méltem azonban, hogy fel fog épülni és jó leány lesz majd belőle.

Wyson bevallotta, hogy fél- tékeny volt a leányra. A leány azt mondta neki, hogy elme- gy a szüleit meglátogatni és Wy- song rájött, hogy ebből egy- sző sem igaz, mert a leány ugyanakkor egy másik férfivel egy cincinatti szállodában la- kott hamis néven.

Százezer dollár gyermekkézben.

Ráakrabt egy st. pauli bank elrabolt értékpapírjaira.

MEDFORD, Minn., júl. 9. — A folyó partján boltost játszott tegnap délután két kis leány. Egyik volt a boltos, a másik meg a vásárló.

W. A. Bailey owatonai pos- taster, aki a parton sétált, meglátta és nézte a játszó leány- kákat. A "vásárló" megvett egy mud piet és bankó szerű nevű papírral fizetett érte.

A postaster hozzájuk lé- pett s amikor jobban megnézte a "pénzt", látta, hogy az 1000 dolláros értékpapír. Közébe kapta az egész köteget s izgatot- tan megolvassa megállapította, hogy éppen 100,000 dollár ára értékpapír került a gyermekek kezébe.

Később kiderült, hogy a kö- tvények a st. pauli Great North- ern State Bank tulajdonai s azok a rablók dobták el a folyó partján, akik tíz nappal ezelőtt nagyobb összegű készpénzzel együtt ezeket az értékpapírokat elrabolták a bankból.

Gsödbe került társaság.

A The Klotz Throwing Co. adó- sága 9,000,000 dollár.

NEW YORK, N. Y., júl. 9. — A The Klotz Throwing Co. se- leyimportháló és gyártó társa- ság, amelynek tizenöt gyára van a keleti és közép államokban s irodái vannak Kinában meg Ja- pánban, csödbe került és gond- nokot neveztek ki az üzlet veze- tésére. A cégnek 18 millió dol- lár vagyonnal szemben csak 8 millió dollár adóssága van, de a vagyon, melybe a gyártelepek ninoseenk beleszámítva, nem ele- gendő a szűrgős készpénzfizet- sek eszközözésére.

EGY AMERIKAI SEBÉSZ ORVOS FELFEDEZÉSE

Dr. Walter E. Dandy, a Johns Hopkins egyetemi kórház fiatal orvosa az agy operációk egy új fajtáját fedezte fel.

A felfedezés korszakalkotó a sebészet történetében.

BALTIMORE, Md., júl. 9. — Dr. Walter E. Dandy, a Johns Hopkins, világhíri orvos-egye- tem kórházának fiatal orvosa a sebészet és idegyógyászat történetében páratlanul álló felfedezést tett. Dr. Dandy ne- vet nemcsak a szűrgős sebész- kapja a hírt és nevét, a legnagyobb tisztelettel fogják mindenfelé emlegetni, azoknak a tudósok- nak a sorában, akik mind az emberiségnek áldoztak a tudá- sukért.

Az agy, mindennemű életmű- ködéseknek a központja, hosszú- hosszú ideig a titok fátyolával volt elburkolva a tudósok elől. É finom és elrejtett műszerek csak édeskeveset tudtak még azokról, akik az életüket ál- dozták azért, hogy minél többet tudjanak róla. Később, kü- lönösen az utóbbi időben már általánosabb lett az agyon vég- szelt operációknak a száma, az eljárást egyszerűsítették, mert mindjobban ismerték az anya- got, amiben dolgozni kellett. Volt azonban mindmestagan egy bökkenő. Az agynak az igazi lényegét, a masszának a közepét nem sikerült elérni anélkül, hogy a páciens meg ne halt volna. Dr. Dandynek sikerült először megcsinálni, hogy az agy közepét el lehes- sen érni, anélkül, hogy a pá- ciens meghaljon.

Dr. Dandy ennek az eljárás- nak (Folytatás a 3. oldalon.)

WILSON TALÁN EGYBEHÍVJA A NÉPSZÖVETSÉGET

Az összehívás érdekében a Liga tanácsa kérelemmel fordult Wilson elnökhöz.

Az ülést csak november tá- jára tervezik.

WASHINGTON, júl. 9. — Hivatalosan megerősítik azt a tegnap forgalomba került hírt, hogy a Nemzetek Ligájának Tanácsa felkérte Wilson elnököt, hívna egybe a Liga tagjait november havában tanácsko- zásra. Miután ezt a hírt Euró- pában nyilvánosságra hozták, nem akart tovább titkolózni az amerikai külügyminisztérium sem.

Magasabb körökben azt hi- szik, hogy az elnök néhány napon belül intézkedni is fog az egybehívás dolgában.

Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az Egyesült Államok szénutasa nem erősít- tette meg a versaillesi béke- szerződést és nem hagyta jóvá a Nemzetek Ligája alkotmányát annak eredeti formájában, a tanácskozásokat, az ország nem fog részt venni.

A Liga Tanácsa holnap kez- di meg értekezését s az első dolog, amivel foglalkozni fog a Svédország s Finnország kö- zött az Alami brigetek miatt felmerült nézeteltérés.

Egy másik fontosabb ügy, amiről a Tanács előtt valószí- nűleg szó lesz, a Lengyelország és szoviet Oroszország közötti ellentét.

A Liga konferenciája érde- kes helyzetet teremtett Ameri- kát illetőleg. Amerika nem ve- het részt a konferencián, mert nem tagja a Nemzetek Ligájá- nak, de az értekezletet mégis ennek a köztársaságnak a feje hívja egybe. A másik érdekes körülmény az, hogy ha a liga csakugyan november derekán jön össze, ugy ez arra az időre esik, amikor az amerikai nép az elnökválasztással kapcsolati- ban épen döntött már azért, hogy akar-e s milyen formában tagja lenni a Ligának.

A brüsszeli pénzügyi konfe- rencia, ami júl. 23-án veszi kezdetét, szintén a Liga fen- tartósága alatt működik s azon az Egyesült Államok megbí- zottja jelen lesz. Ez a megbí- zott azonban nem fog a kor- mánytisztviselőktől sorából kike- rülni, mint a pénzügyminiszter kijelentette. Valószínűleg három megbízottat neveznek ki, már a legközelebbi napokban, akik majd jelentéseket küldenek Washingtonba a konferencián törtétekről.

Megliselt szökött rab.

Missouriában golyósepről szö- kött a farmerek egy leány merénylője.

CENTERVILLE, Mo., júl. 9. — Fred Canefex husz évre itélt gyilkos, aki kedden megszökött őreitől, amide a fegyház küze- lőben Ellington határában utá- lított munkát végzett többde- mával, nem sokáig élvezhette a szabadságot. Megszökése után első dolga volt megtámadni Frank Simmons farmernek a leányát, aki mint levélhordó van alkalmazva Ellingtonban.

A megszökött fegyveres a le- ány hamarosan sheriff kére- juttatta.

Amidőn a farmerek értesültek a levélhordójuk ellen elkövetett merénylőtről, fegyvert ragadtak és kivették Canefexet a sheriff kezéből, aztán valószínűleg golyó- zápot szökötték meg.

A megszökött fegyveres 1914- ben került a fegyházba elsőfo- ku gyilkosságért.

LENGYELORSZÁG A SZÖVETSÉGESEK SEGÍTSÉGÉT KÉRI

A bolshevikek, 5. rtf. d. széles területen, tovább folytatja z előnyomulásukat. — Grabski miniszterök Spaba szaladt. — Asszonyok és gy. mekek állnak Lengyelországban csatasorba a kommunisták ellen.

A nemzetközi helyzet.

Lengyelország a szövetségesekhez fordul segítségért, mert a bolshevikek 500 mérföld széles fronton támadnak. Németország beleegyezik abba, hogy a hadseregét azonnal lefegyverzi, tekintettel arra, hogy a szövetségesek invázióval fenyegették meg.

Bolshevik és német szövetségtől tartanak Londonban. Irországban az északi városokat angol csapatok tartják megszállva.

A görögök újra megverték a török nacionalistákat. Wilson elnök nemokára felhívást fog kiadni a Nemzetek Ligájának gyűlésére vonatkozólag.

Az angolok minden valószínűség szerint arra fognak töre- kedni, hogy az Egyesült Államok szövetséges társul meg- nyerjék és ezt a szövetséget akarják a japán szövetség helyébe tenni.

Lengyelország. LONDON, júl. 9. — Ugylát- szik, hogy Lengyelország nagy hangerővel offenzívájára az orosz bolshevikek ellen, teljes kudarcra végeződik.

Az európai fővárosokból az angol hadügyminiszteriumhoz érkezett hírek mind arról szá- molnak be, hogy Pilsudski tá- bornok hadserege teljesen összeomlott.

Grabski miniszterelnök már elutazott Spaba, hogy a szövetsé- gesek segítségét kérje. A Moszkvából érkezett hírek mind arról számolnak be, hogy Kievet elfoglalása óta a kommunisták nem kevesebb, mint 200 mérföldet tettek meg előre. Rovno körül a városok az összes váro- sokat elfoglalták.

Lengyelországban a szó szor- os értelmében ma már mindenki katoná. Asszonyok, gyerme- kek álltak a zászlók alá. Az egyetemek, a technikai iskolák, mind zárva vannak. A fiúk mind elmentek katonának.

A lengyel parasztok északon, ahol a városok elnyomulása a legerősebb, hanyatholok me- nekülnek.

Az angol hadügyminiszte- riumban nem tartják lehetetlen- nek, hogy a bolshevik hadsereg elnyomulása abban fog vég- ződni, hogy az orosz és a német hadsereg szövetségre lép majd egymással.

Németország. SPA, Belgium, júl. 9. — A német delegáció ma délelőtt elhátározta, hogy eleget tesz a szövetségesek ama követelésé- nek, hogy Németországban a hadsereget fegyverezték le ab- ban az arányban, ahogy azt a békeszerződés előírja.

A németek, természetesen, tiltakoztak az ellen, hogy a Ruhr vidékét a szövetséges csapatok foglalják el abban az esetben, ha a németek a hadseregeiket október elsejéig a versaillesi békeszerződésben előírt módon le nem fegyverzik. A békeszer- ződés értelmében a német had- sereg nem állhat többöl, mint 150,000 emberből.

A szövetségesek a követke- zőre utasították a németeket: Bitorvos csapatokat, köztük a rendőrséget is, azonnal le- kell fegyverezni.

Adjon ki a német kormány rendeletet, hogy minden egyes polgár, akitől fegyver van, azt a hatóságoknál azonnal szolgáltassa be.

Abba kell hagyni a kötelező katonai szolgálatot.

Németország azonnal adja át a hadianyagot, ami ott felül van neki, amennyit a versaillesi békeszerződés megenged.

A megszállt fegyveres 1914- ben került a fegyházba elsőfo- ku gyilkosságért.

DUBLIN, júl. 9. — A ható- ságok megtámadták minden fel- hívószót arra vonatkozólag, hogy Dublinban és környékén mért vontak össze újabb csapa- tokat.

Deára annak, hogy erre von- atkozólag hivatalos kijelentés nem történt, mindenki tudja, hogy északi Irországban a Sinn Feinerek és a nacionalisták kö- zött új harc készül július tíz- kettedikén, a boynai csata évfordulóján.

Dublinban barrikádokat emel- tek az összes nyilvános épüle- tek köré és az utcákat katonas- ág járja be.

A Belfastba vezető utakra mind drótszönggyel vonták be. Minden kocsi, minden á- tomobilt, amely akár Dublin- akár Belfastba akart menni, a katonák a város határán megállították és megmoztoztá- ták. A vasúti közlekedés is egy- rosszabb lesz.

Tipperaryt, Limericket Waterfordot majdnem elzár- mára a külvilágtól.

PARIS, júl. 9. — Az itt- küllügyminiszteriumban egy- bírtosan értesítve vannak a ró- ri, hogy az angol kormány már tett lépéseket abban az irányban, hogy Anglia és az Egyesült Államok között szö- vetséget létesítsen.

Amerika elismeri Mexicot. WASHINGTON, júl. 9. — Igen közel van a nap, hogy az Egyesült Államok hivatalosan elismerje a mexicói de facto Huerta kormányzatot. Ellenben a kormány semmi körülmények között nem fogja elismerni a déli köztársaságok mostani kormányait.

Carranza leánya vádat emelt Washingtonban Oragon ellen hogy apjának megölését őt terhelte a felelősség, ez a körü- lmény azonban a mexicói kor- mány elismerését nem fogja semmivel sem késleltetni.

SZAKASZOK KESZAKASZOK. A bécsi lapokban hirdetés jelent meg, amely Chicago részére 2000 munkást keres.

BÉCS, júl. 9. — A bécsi la- pokban olyan hirdetés jelent meg, amely 2000 jó szakaszmű- keset, még pedig olyanokat, a kik hajlandók Amerikába men- ni és Chicagóban állást vállalni, jó eséllyel.

A hirdetés a Washingtonban mondja, hogy a washingtoni vá- ndorlás útján meg kell keresni a szakaszműves partraszállást.

Mutilated

SZABADSAG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadsag Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation. B. K. Csorna, President; Dr. Andrew Csorna, Sec'y-Treas.)

Alapította:
Kohányi Tihamér

Alapítvány:
DR. ANDREW CSORNA, Editor

Edited and Published at
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 2328. Cuy. Central, 1251.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában havi \$1.00, féléves \$5.00, évi \$10.00. — KÖRÜLMÉNY: Magyarországon havi \$1.50, féléves \$8.00, évi \$15.00. — FÖLDEN KÍVÜL: Európa országai havi \$2.00, féléves \$10.00, évi \$18.00. — CANADA: havi \$2.00, féléves \$10.00, évi \$18.00. — CLAYTON: havi \$2.00, féléves \$10.00, évi \$18.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office:
 Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
 Csetvezető: Joseph Horváth, Manager.

Házi tanácsadó

A sajtó sok tekintetben a házi tanácsadó szerepét játssza. Rendkívül érdekes és emberi szempontból egyenesen jellemzők azok a levelek, amelyeket olvasók küldenek a lapjuknak a legkényesebb, legfontosabb, sorsdöntő kérdésekben a szerkesztőre bízák a tanácsadást. Az amerikai lapok rendszeresen hűlyek alkalmaznak az ilyen tanácsadó szerep, olyan okoknál fogva, amelyeket maga az olvasó is megállapíthat.

A minap az egyik amerikai lap szerkesztőségének tanácsadó tagjához azaz a kérdéses fordult egy anya, hogy örüljön-e a fiának, vagy sem. A tanácsot kérő levelemben megemlítette azt, hogy a fiát a tanárai szentülán tartják, ő azonban csak mint rakoncátlan gyermeket ismeri. A tanárai szerint a fiuval szemben elnézésre kell lenni, mert alkotó kézzel rendelkezik, amely nagyserűvé fejlődhetik. Ezzel szemben az anyának az az álláspontja, hogy a fia modora túrhatalos, az eljárása vele szemben elviselhetetlen s ő azt hiszi, hogy meg van minden hajlama arra, hogy gazemberré nője ki magát. A szerkesztőtől azt kérde az aggódó anya, hogy a fia tanárait hallgasson-e, akik elnézésre intik, vagy pedig az ösztöneire, amelyek a legiszorúbb, legkíméletlenebb nevelés elveivel azonosak.

A szerkesztőség tanácsadó tagja erre azt válaszolta az aggódó anyának, hogy a fiu szelénitását természetesen nem állapíthatja meg, mert hiaz nem ismeri, azonban tanácsos még is szolgálna. A tanács pedig az, hogy higgyen a tanárak ítélőképességében, a mellett azonban kövesse az anyai ösztönét is. Szóval ötven percet kárakartott volna ennek a válasznak. A választ még azaz elcsúszott ki a szerkesztőség házi tanácsadója, hogy bizony nem is létezik elnézés, mert a lángelmezők az végzetek, hogy szomorú és elgedetlen életet éljenek. Aki nem tünik ki, az sokkal nyugodtabb életet él, mint az, akit a sors arra jelt ki, hogy kitűnjön az embertársai sorában.

Erre az anya egy második levelet írt, amely köztelenül érdekesebb és őszintébb a szerkesztőség tanácsadójának a válaszával. Azt írta, hogy neki egyáltalában nincsen fia a csak próbára akarta tenni a szerkesztőség bölcsességét. Most már meg van arról győződve, hogy ő van olyan bölcs, mint azok, a kik a lapot szerkesztik, vagy legalább is a lapban tanácsokat adnak. Ő így akart jézani azaz a lappal, amely — szerinte — játék az olvasói bizalmával. Arról perze már nem az az érteülésünk, hogy ezután a levél után a szerkesztőség "házi tanácsadója" elvesztette-e az állását vagy sem. Az pedig bizonyos, hogy ennek ellenére, a "tréfálkozó" anya továbbra is fogja olvasni a lapot. (1)

Kereskedelem Oroszországgal

WASHINGTONBAN végre megtették az első lépést ahoz, hogy a kereskedelmi összeköttetés újra megkezdődjön Oroszországgal. A külügyminiszterium jelenti ki, hogy a két ország közötti kereskedelmet megszorító minden intézkedést megszüntetnek, kivéve azokat, amelyek olyan "anyagokra vonatkoznak, amelyek feltehető, hogy azonnal felhasználhatók háborús célokra." Amerika egymagában teszi ezt a lépést. Szívesebben tettük volna e lépést azokkal együtt, akik a háborúban társaink voltak, de azok még nincsenek erre elkészülve. Mivel választani kellett a további halogatás vagy az egyedüli teendő lépés között, — az utóbbi politikát választottuk. Nem ismerjük el Lenin uralmát, de rámutatunk arra, hogy hitünk szerint a mai politikai akadályok ellenére is megkezdett kereskedelem Oroszországgal a legbiztosabb módja Európa eme fájós részének meggyógyítására. Hogy eljárásunk mindenfelé mély benyomást fog kelteni, az nyilvánvaló. Nem a legkevésbé lesz fontos az a benyomás, amit Párisban vagy Londonban kelt majd Lloyd George nemrégben is szeretett volna részese lenni hasonló eljárásnak, de engedett a franciák erős ellenszenvének. Lehet, hogy a mi eljárásunk új életerőt önt azokba az angol tőrévvezébe, amelyek az Oroszországgal való kereskedelem megkezdését óhajtják s súlyt adnak majd azoknak az erőknél, amelyek Franciaországot is ebbe az irányba mozdítják. Ha Amerika ebben a tekintetben nem úgy cselekszik mint a szövetségesek, az csak azért van, mert már most megteszi azt, amit azoknak is meg kell tenniük előbb utóbb.

Hogy az esetnek milyen hatása lesz majd szoviet Oroszországra, azt még találgatni is igen bajos volna. A bolshevikék épen úgy a hangulat emberei, mint az elmeétek. Lehet, hogy épen úgy itélik barátságosnak az amerikai lépést, mint ellenségesnek, épen oly könnyen nagylelkűségekné, mint kapzsiságnak. Lehet, hogy ebben a tekintetben Washingtonban jobban vannak értesülve, de az értesüléseket nem tartják helyénvalónak nyilvánosságra hozni. De akár vannak valami értesülések a várható hatásról, akár nincsenek, a lépés mindenképpen helyes. A kereskedelmi kapcsolat újra megkezdése Oroszországgal, tekintet nélkül a Lenin uralom politikai elismerésére, — elveszi annak a vádnak az életét, hogy harcok olyan hatalom ellen, amelyikkel nem álltunk háborúban s nem akarunk semmit sem tenni azért a népért, amelyik amennyire veszedem, annyira áldozat is. A kereskedelem újakezdése egyenesen a bolshevikék vállára fogja helyezni a felelősség súlyát a blokádtól további fenntartásáért. Ha félünk attól, hogy a kereskedelmi kapcsolat megkezdése elintézi az ő kormányuk elismerése híján veszélyeztetni fogja hatalmukat Oroszország felett s ha emélfogva fogják ellenézni a maguk részéről a kereskedelem megújítását, nemcsak annak a jogos vádnak teszik ki az agukát, hogy az orosz ipari élet fellendülésének elmaradásáért a felelősség őket terheli, de a legnagyobb legénységi bizonyítványt is állítják ki a maguk ereje fölül az orosz nép felett.

A kereskedelmi tilalom megszüntetésének gyakorlati hatása valószínűleg sokkal jelentéktelenebb lesz, mint azt sokan gondolják. Oroszországnak vasuti szelvényekre van a legnagyobb szükség, de a vasuti mozdonyok s azok alkatrészei valószínűleg azoknak a cikkeknek sorába tartozik, amik könnyen használhatók a háború céljaira s azért kivételül Oroszországba nem engedhetők meg. Ez már igen sokat levon a kereskedelmi kapcsolat értékéből. A külügyminiszteriumnak nagyon óvatosan kell előrehaladni a megkezdett uton, de fel lehet tenni, hogy biztosabban lehet haladni, bátrabban is teszik majd meg a többi lépéseket s a külügyminiszterium ezt a nyilatkozatát azért a legliberálisabban lehet magyarázni.

Eleinte mindenesetre sok nagy nehézség lesz. Azoknak, akik üzleti kapcsolatba lépnek Oroszországgal, a maguk kockázatára kell azt megtenniük. A külügyminiszterium határozottan kimondja, hogy nem vállalja azt a felelősséget ennek az országnak polgárait, amit máskülönbön külföldi kereskedelmi tekintetben vállalni szokott. Ez azért van, mert maga a kormány még nem "köt üzleteket" Oroszország kormányával. Az üzletembereknek arra is készen kell lenniük, hogy hosszú lejáratú hitelet kérnek majd tőlük. Ezek azonban olyan részletek, amiket az amerikai élelenség és üzleti szellem legyőzhet könnyen.

A kormány felvilágosult, szabadelvű döntését örömmel üdvözölheti az ország s a világ nagy érdeklődéssel kíséri majd a következményeket. Ha ezek a következmények olyanok lesznek, mint a milyeneket remélünk, úgy az Egyesült Államok mostani lépése fordulatpontot jelent a világtörténelem egyik legbonyolultabb nemzetközi problémájának megoldása terén.

(Evening Post.)

SZELLEMI BLOKÁD

A Daily News főszerkesztője, Gardiner beutazta Németországot, Ausztriát, Lengyelországot, Oroszországot és rendkívül érdekes levelekben számolt be a legyőzött országok szellemi elszegényedéséről.

A német kultúra és a nyugati világ között már csupán az angol és a francia napilapok tartanak fenn laza kapcsolatot, Gardiner szerint. A londoni és párisi folyóiratokat alig látni Berlinben és Bécsben: francia és angol könyveket még kevésbé. A háború alatt nem szakadt meg így a kontaktus, mert a semleges országokon át esztrantak-cseppentek legalább az entente-államokból könyvek a központi hatalmakhoz. De az elmúlt év nagy valutaveresége miatt a kiadások már régen elfogytak, csak úgy a többi orosz könyvkiadók régi készlete.

Gardiner még egy sor tragikus érdekes adatot beszélt el. Német-Ausztriában sorjában bezárják a felső leányiskolákat, mert a központi hatalmak csak a középiskolákba küldi a leányokat, vagy más olyan tanintézetekbe, amelyek közvetlenül valamely praktikus pályára vezetnek növendékeiket. A műveltség luxusát nem engedhetik meg maguknak többé a német Ausztriában.

A párisi sajtó

A párisi újságok nehéz válság óráit élik; a papír hiánya, drágulása és a magas munkabérek idézték ezt elő. A háború kezdete óta a papíros ára az akkori ötszörösére emelkedett, a nyomdászok pedig háromszor annyit fizetést kapnak, mint 1914-ben. Hogy egy példány is megvilágítsuk, mekkora összegeket fordítanak ma a papírra, vegyük, mondjuk, a Journal esetét; ez 1.100.000 példányban jelenik meg és naponta 90.000 frankot ad ki papírosra.

A lapok kénytelenésgből felémelték árukat, de ezzel sem tudják kiegyenlíteni azt a veszteséget, a melyet a hirdetések szinte teljes eltűnése okoz nekik. A nagy hírszolgálatok újságok, a Matin, a Journal, Petit Parisien, Petit Journal, Excelsior annak idején nyolc tíz vagy tizenkét oldalon jelentek meg, ebből körülbelül négyet foglaltak el a hirdetések. A mostani négy oldalból csak egy jut a hirdetésnek és ez nem fedezzi egyáltalában az óriási kiadásokat.

Hogy lássuk egyes lapok milyen haszonra tettek szert régebben, megjegyezzük, hogy az egyik lap a közgazdasági rovatát évi egy millió frankért — bérbeadta. A négy-öt nagy újságnak körülbelül egy millió olvasója van. Fényes palotákban helyezkednek el, néha, mint a Journal-nál, kitűnő vendéglő is van az épületben, ahol az ember még megédekelhet két vagy nyolc frankért. Mindenki ismeri a Matin házát, a vöröse mázolt homlokzatát, a gépek szája kihallik a boulevardra; a hírszolgálat a széttagozott és bonyolult, mint a minisztérium; láthatatlan, rettegő, mindenható. Az igazgatója Bunan Varilla, a ki, ha felvilágosításra van szükség, minisztereket kéri a telefonon; Az beszélik, hogy azért indított a Matin Clemenceau ellen könyörtelen hadjáratot, mert egy ízben nem volt hajlandó felszólítására a távbeszélőhöz menni.

A nagy példányszámos boulevardújságok úgy hasonlítanak egymásra, akár a testvérek. Alaposan ismerik olvasók tömegének ízlését és gyengéit. A moziregény divátja jó példa erre. Ez reventükön különben javulást is: a kéjgyilkosságok és egyéb szenvedély okta büntények kevesebb helyet foglalnak el az újságok hasábjain, mint azelőtt. A háború megváltoztatta a közönség ízlését az aljas történelmet. Harom sorban mesélik el őket és nem is érdemelnek többet.

A párisi olvasó megkívánja, hogy a három-négy oldalú újság (most ennibe kerülnek a lapok) tájékoztassák a politika eseményeit, megkapja a regény folytatását és legalább is egy elbeszélést. A Journal még az elmúlt évben is tudott adni néhányat a leg jobb francia elbeszélők tollából.

A Journalnak van egy felvilágosító riportter-hármasa. Ezek: Paul Eric, akit az orosz bolszevizmus ismertető cikkei tették híressé, az élete kockáztatásával írta őket; Edward Helsey, aki Németországban készített szenzációs tudósításokat és A. Tudesqu, aki Európa mind a négy sarkát becsatangolta. Részben ők kedveltették meg annyira a Journalt. Megemlítem azt a mulatságos tény is, hogy még Charles Humbert esete is jócskán megnevelte a Journal példányszámait. Most F. I. Mouthon, a kiváló hírlapíró a főszerkesztője.

Az Excelsior már többször csereült gazdát. Jelenleg a Petit Parisien tulajdonosa. Az érteülések megbízhatók, a képei érdekesek, és úgy látszik, sok esztendőre megpróbáltatások után eléggé megnyerte a közönség szeretetét.

Az utazás Európába

veszedelmes, ha nincs vezető, aki az uton tanácsokkal ellássa, a határon érdekeit megvédi, a zsarolástól megóvja és a lopásokat megakadályozza.

Száz és száz

esetben nagy előny az olyan tapasztalt és ügyes vezető, aki az európai viszonyokat alaposan ismeri.

MAR KÉT SIKERES TÁRSASUTAZÁST RENDEZTUNK

cégünk egyik főtisztviselőjének vezetése alatt és utasaink teljesen meg voltak elégedve.

A harmadik társasutazás

1920 augusztus 21-én indul Triesztbe a Providence háromkéményes, 10 napos gyorsjárás. Utasainkat ez alkalommal **Mázsary József New York állami közjegyző vezeti.** Ő gondoskodik utasaink kényelméről és szakavatottsága valamint törvényismerete biztosíték, hogy a határokon mindenki előzékeny bánásmódban fog részesülni.

SIESSEN

helyét lefoglalni. Ha a társasutazásban részt akar venni, küldjön 20 dollár foglalót. Ha nincs utlevele, mi idejében megszerezzük. Lejárt utlevelét meghosszabbítjuk.

Budapesti kávéházi fotografiák

Üres asztalok, szomorú és csendes vendégsereg

Amikor néhai valójó Cászi-vésieder Balázs anno 1714 Pest városában az első kávéházat megnyitotta, bizonyára nem álmolta, hogy jön idő, amikor Buda ifjú menyasszonya világvárosának és a "kávészépek városának" fog nevezetni. Azt azonban még kevésbé hitte volna, hogy ismét jön idő, amikor a kávéházak városra nem lesz többé, mint a romok hegye, ahol a romokba indul hajdan erős formája minden tükörlablakos tüzletnek, ahol azelőtt dupla-habos mokkákat szűrösöltek napjában háromszor friss, ropogós kávékat élvezett a pesti polgár.

Mi tagadás benne pedig: a kávéházi életnek fuccs Budapest. Aki csak futólag, kívülről nézi is a képet, az is látja, hogy az üres asztalok, asztalok előtt üres székek állnak, azaz az egymást bámuló pineterek egyéb dolog hiján fél óra hosszat is elpolgáztatnak valamelyik sarokban. A kávéházi életnek vége van Budapestben és aki emlékszik még a Kammon, a Centrál, a Pilvax régi szép napjaira, egy kicsit szomorúan ül be egy-egy elfelejtett stamm-asztal mellé, hogy kávéházi fotografiákat csináljon anno 1920, rózsanyílás idején.

Buda, Krisztinaváros, szemben a Horváth-kerttel. Azelőtt törzsasztal volt minden asztala, látogatási minden környékbeli polgár-család. Ma itt-ott lézeng benne egy-egy szomorú, csendes ember, aki unottan kavargatja a feketét és a mellénye gombjain számolja ki, betegy-e a szacharint, vagy sem. Mert a szacharin az rémes...

A főpincérek beszélgetek. Azok közül való, akik a jobb időkben megszedték magukat és elfogulatlanul nézik a helyzetet.

Pangunk, uram — mondja meg színtelen. — A régi jó törzsvendégeinket szétvartavá a vörösököl. Volt köztük akárhány, akik gimnazista-koruktól fogva élet-műtök családapákká, — ma nem tudom merre vannak. Ma csak a legfiatalabb és a legöregebb évjárat látogatja a kávéházat. Az előbbiek nincsen pénzre, az utóbbi — pénzre annak sincs — ráadásul szívóbb meguntá már ezt a lehetetlen állapotot. Trafik nincs, sőtémény nincs, tejszékű nincs, ellenben van egy üveg bor — ötven koronáért, ha úgy tetszik. Este van egy kis élet; akkor eljönnek a jobb családok elbuzulni a régi jó időkben, a Kreesányi szezonokon, a Politikus Grejler libán.

Nem messze az asztalomtól két öreg törzsvest szakkocik. Fáradsztan, kedvetlenül. Néha egészen megáll köztük a játéék: ilyenkor — pihenőül — politizálnak. Lassan, vontottan folyik köztük a szó, de az őrnagy hirtelen felhorkan és úgy az asztala vág az öklével, hogy lovak és futárok ijedt tábca kapnak és

Pénz küldés

a legalacsonyabb árfolyam mellett, a legbiztosabb és leggyorsabb uton Magyarország bármely részébe. A küldött pénz törvényes értékben, levonás nélkül kifizetjük.

Pénzelhelyezés

Magyarország bármely bankjába a postakaraképénztárba. Nevére szóló kamatozó betétkönyvet a legrövidebb idő alatt kihatoljuk.

Pénzváltás

a legolcsóbb áron. Mindenféle készpénzt nálunk mindig legutányosabban vásárolhat.

Kamatozó betét

gyanánt helyezze el a pénzt bankunkban. Pénze itt biztos és jövedelmez is hozzon.

Tanács és felvilágosítás

bármely ügyben díjmentes, ha erre a címre ír:

NEMETH ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök.

FOKZLET: 10 El 22nd St. a Bankpalotában

FIOKZLET: 1597 Second Ave. corner 83rd St.

KÉT ÉV ÓTA A STRALOMHÁZBAN.

Asz egy gyilkos tizenkétaszer, a másik meg tizenegyszer kapott halálosítást.

LINCOLN, Nehr, július 9. — McKelvie kormányzó ismét elhalasztotta Alton B. Cole és Allen Vincent gyilkosok kivégzését, aminek tegnap kellett volna megtörténni. Az új halasztás augusztus 6-ig szól.

A két éltét 1917 július 4-én meggyilkolta Mrs. Lulu Vogt Howard megyei asszonyt. Cole a halálraítéltetése óta tizenkét-szer, Grammer meg tizenegyszer kapott halálosítást két év alatt. Most azért halasztotta el a kivégzést a kormányzó, mert Grammer felelősségi ügye még függőben a szövetségi kerületi törvényszék előtt van.

40 DOLLÁR

kamatot fizetek egy évre minden nálam elhelyezett 1000 dolláros takarékbetét után.

KISS EMIL BANKAR

133 Second Avenue, New York.

DETROITI MAGYAR GYÓGYFÜRDŐ.

Langyos, meleg, vagy gőzfürdő, mely Reuma, Csa, Késény, Coonthatóság és ideg bántalmaknál, kimerüléknél és egyéb bajoknál meglepő javulást idéz elő.

A. M. SZÉKELY

Fürdőfelügyelő.

Woodward Ave. 7 Mile Road, DETROIT, Mich. Highland Park.

HAJÓ

HAJÓK

Július 17-én
 Július 19-én
 Július 21-én
 Július 24-én
 Július 27-én
 Július 31-én
 Augusztus 3-án
 Augusztus 6-án

Foglalja le
 Kijelölje be
 Fontosabb utasok
 gyilkosok.

PÉN

Teljes
 Ha családja
 irjon felvált

STAND

HUGO LED
 AVE B. COR.

VESZ FENY LENO

A bolshevik sának verbe Lengye

Önkéntes szervez

VARSA

arra a be Lengye sereg kértében Lengye részéről nek az a tanuló, a lakozásai másokul egy a ka egy másu sorozó ház temi ház számban be, hogy az előadó lett szun

Az új az erőte rövid szíjban van elárastu ket a nót ban helye alkalmazás a rend kiseretén módon fele haretter

De nem jelenkező irányból elleni yon pénz is a mindenféle színtézeteket aján delmére.

Az onke zásával ler táború a világnaszgi ház amerikai

A mász lovassasági légi csapat vezetése szerepet yon vasság ellében, a kú fronton, ake erővel voltak vsszriki repul sokat inyén vasság ell bázisák

A hadsereg lamáció az gyelországi áll. Biztos tónkat, de is gondosk családjukra kóds tartó ládjáról és elcsenek.

NEW Y American vást kapot saság rész küldése vés együtt köi is, hogy a bolsheviké lyos veresé

Buffaloban lengyel önk gyely azom duljon. Va gyelországi duni az Ag yel tartal gálattelet

MAR KÉT SIKERES TÁRSASUTAZÁST RENDEZTUNK

cégünk egyik főtisztviselőjének vezetése alatt és utasaink teljesen meg voltak elégedve.

A harmadik társasutazás

1920 augusztus 21-én indul Triesztbe a Providence háromkéményes, 10 napos gyorsjárás. Utasainkat ez alkalommal **Mázsary József New York állami közjegyző vezeti.** Ő gondoskodik utasaink kényelméről és szakavatottsága valamint törvényismerete biztosíték, hogy a határokon mindenki előzékeny bánásmódban fog részesülni.

SIESSEN

helyét lefoglalni. Ha a társasutazásban részt akar venni, küldjön 20 dollár foglalót. Ha nincs utlevele, mi idejében megszerezzük. Lejárt utlevelét meghosszabbítjuk.

Pénz küldés

a legalacsonyabb árfolyam mellett, a legbiztosabb és leggyorsabb uton Magyarország bármely részébe. A küldött pénz törvényes értékben, levonás nélkül kifizetjük.

Pénzelhelyezés

Magyarország bármely bankjába a postakaraképénztárba. Nevére szóló kamatozó betétkönyvet a legrövidebb idő alatt kihatoljuk.

Pénzváltás

a legolcsóbb áron. Mindenféle készpénzt nálunk mindig legutányosabban vásárolhat.

Kamatozó betét

gyanánt helyezze el a pénzt bankunkban. Pénze itt biztos és jövedelmez is hozzon.

Tanács és felvilágosítás

bármely ügyben díjmentes, ha erre a címre ír:

NEMETH ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök.

FOKZLET: 10 El 22nd St. a Bankpalotában

FIOKZLET: 1597 Second Ave. corner 83rd St.

HAJÓ

HAJÓK

Július 17-én
 Július 19-én
 Július 21-én
 Július 24-én
 Július 27-én
 Július 31-én
 Augusztus 3-án
 Augusztus 6-án

Foglalja le
 Kijelölje be
 Fontosabb utasok
 gyilkosok.

PÉN

Teljes
 Ha családja
 irjon felvált

DETROITI MAGYAR GYÓGYFÜRDŐ.

Langyos, meleg, vagy gőzfürdő, mely Reuma, Csa, Késény, Coonthatóság és ideg bántalmaknál, kimerüléknél és egyéb bajoknál meglepő javulást idéz elő.

A. M. SZÉKELY

Fürdőfelügyelő.

Woodward Ave. 7 Mile Road, DETROIT, Mich. Highland Park.

HAJÓ

HAJÓK

Július 17-én
 Július 19-én
 Július 21-én
 Július 24-én
 Július 27-én
 Július 31-én
 Augusztus 3-án
 Augusztus 6-án

Foglalja le
 Kijelölje be
 Fontosabb utasok
 gyilkosok.

PÉN

Teljes
 Ha családja
 irjon felvált

STAND

HUGO LED
 AVE B. COR.

VESEDELEM FENYEGETI A LENGYELEKET

A bolshevik elnyomulása feltartására fegyverbe öltözködik egész Lengyelország.

Önkéntes női zászlóaljakat szerveznek.

VARSÓ, júl. 9. — Tekintettel arra a válságos helyzetre, ami Lengyelország a város hadsereg elnyomulása következtében került, az ország minden részéből tömegesen jelentkeznek az önkéntes katonai szolgálatra. Tanítók, tanácsok és tanúk, hivatalnokok, akik foglalkozásukra való tekintettel máskülönben fel vannak mentve a katonai szolgálat alól, egymásután jelennek meg a sorozó hatóságok előtt. Egyetemi hallgatók olyan nagy számban léptek be a hadseregbe, hogy a városi egyetem az előadásokat egyelőre be kellett szüntetni.

Az újonok között igen sok az erőteljes fiatal leány, akik rövid szoknyák egyenruhájukban varkocsba font hajjukkal, elárasztják Varsó utcáit. Ezeket a női zászlóaljakat első sorban helyi szolgálatra fogják alkalmazni, rakomány őrzésére, a rend fenntartására, vonatok kísérésére stb., hogy az ily módon felszabadult férfiak a háterre mehessenek.

De nem csak az önkéntesek jelentkeznek tömegesen minden irányból, hanem a bolshevik elleni védelem előjára, dől a pénz is az állam kincstárába mindenfelől. Magánosok és nagy pénzintézetek hatalmas összegeket ajánlanak fel a haza védelmére.

Az önkéntes csapatok toborzásával és felszerelésével Halberstadtban van megbíva, aki a világháborúban a franciaországi harcokban a lengyel-amerikai csapatok élén állt.

A második lengyel hadsereg lovascsapata is ezek mellett a légi csapatok, akik amerikaiak vezetésére álltak, előkelő szerepet játszanak az orosz lovasság elleni védekezés harcokban, különösen az ukrániai fronton, ahol a lengyelek a túlerővel szemben kénytelenek voltak visszavonulni. Az amerikai repülők ismételt támadásokat intéztek a bolshevik lovasság ellen a levegőből bombázták őket nagy sikerrel.

A hadsereghez intézett próklamáció azt mondja, hogy Lengyelország sorsa fordulat előtt áll. Biztosítja a kiáltvány a katonákat, hogy sebességgel és gondoskodással fog rájuk és családjukra az állam s gondoskodás történik azoknak a családjaikra is, akik a háborúban elesnek.

NEW YORK, júl. 9. — Az American Flying Club felhívást kapott a lengyel köztársaság részéről 12 repülőstízt küldésre. A kérelemmel együtt közölték a Clubbal azt is, hogy a lengyel sereget a bolshevik részéről igen súlyos veszély fenyeget.

Buffalóban több mint ezer lengyel önkéntes jelentkezett, hogy azonnal a hátrétre induljon. Valószínű, hogy Lengyelország felhívásban fog fordulni az Amerikában élő lengyel tartalékosokhoz, hogy szolgálatukra vonuljanak be.

MELEG VAN NOGALESBEN. NOGALES, Ariz., júl. 9. — A város közelében öt helyen erdőtű pusztít. Az ugris nagy nyári melegt az a tűzszintet elviesztette a tűzszintet. A városban 130 fokot mutatnak ma a hőmérők árnyékban. Ilyen meleg nem volt soha Nogalesben, nem csoda, hogy menekülni igyekeznek a lakosság.

HAJÓJEGYEK. HAJÓINDULÁSOK: Július 17-én Rochambeau, július 19-én Lapland, július 21-én Rotterdam, július 21-én Franciaország, július 24-én Franciaország, július 27-én Pres. Wilson, július 31-én Manchuria, Augustus 7-én Patria, Aug. 10-én New Amsterdam, Augustus 14-én Mongolia. Foglálja le hajójegyeit jól előre. Küldjön be előzetesen, hogy helyét fenntarthatassék a fenti hajók egyikére.

PÉNZKÜLDÉS. Teljes felelősség mellett. Ha családját akarja kifizetni, írjon felvilágosítást hozzánk. k c s

STANDARD BANK. HUGO LEDERER BANKHAZA. AVE B. COR. 41 ST. NEW YORK

ETROITI MAGYAR GYÓGYFÜRDŐ. Langyos meleg, vagy gőzfürdő, mely Reuma, Csúsz, Köszvény, Csonthasogatás és ideges rendellenességek, kimerültség és egyéb bajoknál meglepő javulást hoz el.

A. M. SZÉKELY. Fűrdőtulajdonos. 600 West Ave. 7 Mile Road. ETOIT, Mich. Highland Park k p z

SZABADSÁG Nyomdai Müintézete

A legmodernebbül berendezett magyar nyomda Amerikában, ahol a nyomdászati keretében tartozó összes nyomtatványok a leggyorsabb idő alatt, a legcsébb kivitelben készülnek.

Készítünk fényképről és rajzokról metszeteket, ugyancsak elvállalunk könyvek bekötését egyszerű és díszes kivitelben.

700-702 Huron Road Cleveland, Ohio

DEMOKRATIKUS ÖSSZETÉTELÜ A REICHSTAG

A német birodalmi tanácsban a népek minden rétege képviselve van.

BERLIN, júl. 9. — Az új német Reichstag tagjai sorában helyet foglal Németország népességének minden rétege, kezdve a nagyparasoktól egészen az egyszerű bér munkásokig. A nagyparasok között természetesen Hugo Stinnes van elől, aki Németországnak jelenleg a leggazdagabb embere. Vas- és szénbányák, gyárak, hajózási társulatok, újságvállalatok vannak a kezében Stinnesnek. Eddig nem játszott vezető szerepet a politikában, inkább a háttérben dolgozott. Tekintve azonban, hogy egy csomó nagy ügy van a kezében, nemcsak a kezében fogja a maga véleményét a politikában egész Németországra.

A nagy üzletemberek közül a törvényhozásban van Siemens, a híres Siemens művek feje, Sorge, aki a háború alatt a Hindenburg tervek technikai szakértője volt, s aki a Krupp művek egyik fővezényese, ott van Helfferich volt miniszter s mások.

A diplomáták közül említésre érdemes Lerschner, aki Párisban lemondott megbízotti hivataláról s hazament. Sok a jövevény újságíró s a nők között szerepel a 70 éves Clara Zetkin független szocialista. Másiklönben a női tagok felismerünk már a német törvényhozás padjain.

Uj osztrák uniformis. Junius végétől kezdve az osztrák hadsereg összes hozzátartozói az új egyenruhát viselik, amelynek az adjutánsa a régi tölgyesre eltér és az a fő ismertető jele, hogy a régi teniszgömb tiszti sapkához hasonló csukaszürke posztóból készült túszfuralakuláspapát hordanak.

A sapka tetejének a szélé a fegyveremmel szembe, a sapka homlok részén vörös-férvörös, az állami színek felülről fémkékárda látható. A rang a hadsereghez tartozó összes személyeknél egy a blúzán, mint a köpenyénél az új alsó részét teljesen beborított borításban jut kifejezésre. A tisztelnél az a borított szalag ezüst, az altiszteknél zöld színűből áll. A színek az egyes fegyvernemeknél különbözők. A gyalogság és az alpesi vadászoké zöld, a kerékpárosoké sárgászöld, a tüzérségé élénk vörös, a lovasságé aranyárga, a műszaki csapatoké fekete, az autómobil csapatoké rózsaszínű, a szekerészeké világoskék, az összekötő csapatoké pedig carmoisin vörös.

Gompers és Cox. CHICAGO, júl. 7. — Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnöke, aki tegnap itt tartózkodott, kifejezést adott annak, hogy meg van elégedve a san franciscói elmőkjelöléssel.

"Cox kormányzó jó, tiszta és egyenes jellemű férfi, mondotta Gompers, — ő volt a legalkalmasabb a jelöltek között." Palmert nevéstéges dolog volt jelöltségre pályáztatni. Soha sem jelölté volna a konvenció. Cox delegátusi kitarthatat volt na, ha egész nyáron át tartott volna is a konvenció."

Gompers a konvenció alatt San Franciscóban tartózkodott, hogy latbavessék befolyását a végezt, hogy a konvenció a munkásságra néve minél kedvezőbb pontokat vegyen bele a platformba.

A DOLLÁR ÉS A KORONA ÁRÁNK HULLÁMZÁSA

A pénzküldés helyes módja. — Dollárokat, vagy koronákat tanácsosabb Magyarországra küldeni?

Az utóbbi idők árfolyamai a korona küldést ajánlják.

Az utóbbi időben számos levébeli és szóbeli kérdésközlés érkezett lapunkhoz, melyben a kérdező az iránt való véleményünk és tanácsunkat kérte, hogy a Magyarországra vagy a volt Magyarországnak idegen uralom alá került területeibe való pénzküldésnél mi a jobb: koronát vagy dollárt küldeni. Hogyan kap a címzett több koronát, vagy leírt? Ha a feladó itt veszi meg a koronákat, avagy ha dollárutalványt küld.

A válasz a kérdésre tulajdonképpen nagyon egyszerű. Hogy bonyodalmasnak látszik, az csak onnan származik, hogy legelőbb — mindenesetre azok, akik érdeklődnek, — nem tudják azt, hogy a dollárutalványt a rendeltetési helyén nem dollárban fizetik ki, hanem annak az országnak a törvényes pénzében napi árfolyam szerint, a melybe a dollárutalványt szól, vagyis magyar koronában, román leiben, cseh koronában, jugoszláv koronában vagy dinárban.

Igy már egyszerű a felelet. Ha a korona ára a dollárral szemben az alatt az idő alatt, a míg az utalvány postán van, emelkedik, akkor a megérkezéskor a dollárutalványért kevesebb koronát fogunk kifizetni, mint a mennyit a feladó a dollár utalvány összegéért itt a feladaskor kaphatott volna. Ha persze a korona ára időközben esett volna, akkor többet kapna a címzett a dollárutalványért, de a korona az utóbbi hetekben, mondhatnók hónapokban állandóan emelkedőben van.

Igy áll a dolog elméletileg, a gyakorlatban azonban sajnosan mást mutat. Sok magyarországi bank illetéktelen hasznot vesz a dollárutalványok beváltásánál és nem adja meg a dollár utalvány teljes értékét a napi árfolyam szerint, hanem annál kevesebbet, illetve rosszabb árfolyam szerint váltja be a dollárutalványt.

Hogy miért gondolkoznak ebben a kérdésben Magyarországon, itt közlünk egy levél-részletet. A levelet az egyik legnyugodtabb, legtekinélyesebb budapesti napilap szerkesztője írta amerikai megbízottjának, az illető újság amerikai előfizetéséről árrol van benne szó s a május 31-ről kelt levél többek között a következőket mondja:

Az utóbbi napokban a budapesti tőzsdén a külföldi valutákban nagy áresések állottak be, a dollár lement 130—160 koronára. Miután a 100 koronás kurzus mellett még azt az árat sem kapom meg az Amerikában előfizetett példányok el. Eppen ezért is ezentul az elszámolási összeget korona értékben kiállított csekkben kérem.

Végül van egy praktikus oldala is a dolognak. Ha dollár utalványt küldünk a feladónak, hogy mennyi koronát kapott a címzett, a míg csak töle az elismerést vagy nyugtát meg nem kapta. Ha ellenben koronát küld innen, akkor elejétől fogva tisztában van azzal, hogy mennyi koronát fogunk Magyarországon kifizetni.

Fenti cikkünket, válaszként írtuk a hozzánk beérkezett több rendbeli kérdésközlésre.

A kalapkészítők sztrájkja. A sztrájk rájuk néve szép eredménnyel végződött.

ORANGE, N. Y., júl. 9. — Két héttel ezelőtt az itteni kalapkészítők sztrájkja mentek, mert kevés volt a fizetésük. A kalapkészítők, összesen ötázan, tíz százalékos béremelést követeltek. Ez talán az első eset, hogy munkások sokkal nagyobb béremelést kaptak, mint amennyit követeltek. A tulajdonosok kijelentették, hogy huszonöt százalékos béremelést adnak. A béremelést visszamenőleg megadják, június elsőjétől kezdődően.

Egy amerikai sebész- orvos felfedezése.

(Folytatás az 1. oldalról.)

Dr. Dandynek a felfedezése annyit jelent, hogy minden valószínűség szerint ezentul az epilepsziát gyógyítani lehet, majd és az örültek háza lakóinak egy nagy hányadát sikerül majd visszaadni a normális társadalomnak. Annyit jelent, hogy a paralizusok ezentul a testük minden tagját használhatják majd.

Ezeket az említett betegségeket igen gyakran kelések, az agyon támadt tumorok okozzák. Dr. Dandy eljárásával ezeket a tumorokat el lehet majd távolítani. Eddig 6 maga már több embert sikeresen megoperált az ő saját eljárásával. Legutóbb egy némának adta vissza a beszéző képességét.

Az operáció három részben történik. A koponyacsontot először eltávolítják. Azután lecsapolják az agyvezetést, a melyben az agy nyugszik. Ebben a stádiumban az operációnak, a legprecízebb munkát az erek épségben tartása követeli.

Az operáció második stádiumában a sebész a kesével behatol a corpus callosumba, a mely az agy két részét köti össze.

Az operáció harmadik része magának a tumorok az eltávolítása.

Szerelem és az öreg kor nem fér meg. (Folytatás az 1. oldalról.)

A féltékeny és öreg szerelmes nem kevesebb, mint ötször lótt a leánya. Miss Ooten sikoltozva rohant ki a folyosóra: — Segítsé! Segítsé! — Aztán összeszett. Bevittek egy orvosnak az irodájába. Az iroda ugyanazon az emeleten van. A detektívnek Wysongnal azonnal engedelmességet, mikor azok felszólították, hogy jöjjenek velük.

ELLIS ISLANDI HIREK

Az Egyesült Államok lakossága sohasem volt meglepődve, a bevándorlási törvényeket látogatott olvasni, próbá szakszával és a bevándorlási ellen-ségeinek kivételével, maig is mindenki azon esodálkozik, hogy miként lehetett így ilyen — a legjobban, legkiválóbb bevándorlókat kizáró javaslat törvényre emelni.

A mai napon Washingtonban Ellis Islandra Caminitit Antal, bevándorlási főbiztosról leirat érkezett, mely erősen meggyengíti a törvények értékét és talán az első lépést jelenti a nagy közönségen felhangzó azon óhaj keresztülvételéhez, hogy ezt a szakaszt a bevándorlási törvényekből töröljék. A fentebb említett leirat ugyan arról a módosításról értesíti Wallis bevándorlási biztost, hogy szükségétlen a vizsgáló bíróság elé vinni az olyan eseteket.

A valdó legjobban elismert Krejci-féle Lillom arc cream és szappan egyedül sépsítő szer, amely az arcról májfoltot, szepit, pattanást eltávolít. Kapható éjjeli és nappali használatra. 1 tégely éjjeli, 1 tégely nappali és 3 darab szappan \$2.00. Egy üveg 50c. Lillom tejet teljesen ingyen adunk, anonnal rendelés meg. Fehér Kereszt Gyógyszerár. 26th és Lorisin Ave. szark, Cleveland, O. Áll

ROKONAIT KIHÖZATJUK

FELELŐSÉGGEL. Állami ellenőrzés.

MAGYAR AMERIKAI BANKHÁZ DE VITA 2108 FIRST AVENUE NEW YORK

A bankszolgálat javítása

A pénzküldés gyorsítása

SOKSZOR kapok leveleket ügyfeleimtől, barátaimtól, a kik általam pénzt küldtek Európába és a címzettől kapott levélből azt látják, hogy a pénz a körülményekhez képest gyorsan érkezett meg.

ILYENKOR ezt a pénzküldeményt alapos vizsgálat alá veszem, megállapítom, hogy mikor küldtem el, milyen európai bank vagy intézet utján utaltam át és megpróbálom összes küldeményeimet úgy irányítani, hogy azok is ily gyorsan érkeznek rendeltetési helyükre.

EZZEL a vizsgálatl, a pénzküldemények elemzésével egy egész osztály van bankházamban megbízva.

ILYEN módon javítom, tökéletesítem pénzküldési rendszeremet. A mai nehéz közlekedés, meglehetősen rossz postai viszonyok között, ez rendkívül fontos. Ha egy hajót a pénzküldő rosszul választ meg, sokszor hetekig tartó késedelemnek teszi ki azokat a küldeményeket, amelyeket ezzel a hajóval küldött.

HOGY pedig ez a rendszer, a melylyel a pénzküldeményeket azok megérkezése után elemzem és pontosan megvizsgálom, mily jó eredménnyel működik, mutatja az a sok elismerő köszönő levél, amelyet a pénzküldőktől kapok.

A KÖZEL jövőben be fogok e helyen egy pár ilyen levelet mutatni. Addig is bárkinek szívesen szolgálok bármilyen felvilágosítással, tanácsal és utbaigazítással.

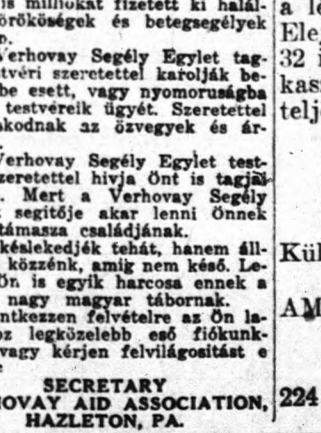
KISS EMIL, Bankár

133 Second Avenue, New York
Budapesti iroda: Kerepesi-ut 1.

TUDJA-E ÖN, hogy melyik a leghatalmasabb, legbiztosabb magyar egyetl Amerikában? A VERHOVAY SEGELY EGYLET. Tagjainak száma 25 ezer ketszáz. Tízszáz vagyona meghaladja a 300 ezer dollárt. Fizet betegség esetén heti 6 dollár segélyt egészen két évig. Fizet csaláknak, segély fejében 400 dollár. Fizet a tag elhalálása esetén az örökösöknek 1000 dollárt. A Verhovay Segely Egylet nagy hadseregének tagjait megtalálja és mindenütt az Egyesült Államok területén, bárholva jelen is. A Verhovay név ismeretes ma már mindenfelé. A Verhovay Segely Egylet már eddig is milliókat fizetett ki halál- és betegségkor és betegségeik fejében. A Verhovay Segely Egylet tagjai testvéri szeretettel karolják segítségbe esett, vagy nyomorúságba jutott testvéreik ügyét. Szeretettel gondoskodnak az árvák és árvaközlők. A Verhovay Segely Egylet testvéri szeretettel hívja Önt is tagjainak sorába. Mert a Verhovay Segely Egylet segítőtje akar lenni Önnek és is támasza családjának. Ne kélekedjék tehát, hanem álljon be közzénk, amíg nem késő. Leírtam Ön is egyik harcosa ennek a felkes nagy magyar tábornak. Jelentkezzen felvételre az Ön lakásához legközelebb eső fiókunknál, avagy kérjen felvilágosítást e címen: SECRETARY VERHOVAY AID ASSOCIATION, HAZLETON, PA.

FARMEROK! GAZDÁK! Megjöttek a hazai kaszák! Végre megérkeztek a hazai kaszák! Hosszu 5 évig nem volt egész Amerikában kapható jó hazai kasza. De most itt vannak! 3000 darab jött, ennél több is kellene, azért kérem honfitársaimat, hogy ne késsenek a rendeléssel, mert ha ez elfogy, talán 5 évig ismét nem lehet kapni. Milyen a kasza? Röviden mondva éppen nagyszerű. Részletesen szólva: a létező legfinomabb kovacsolt gyémánt acélból van. Elejétől végig kalapálható. Nyolc és fél markos (azaz 32 in) hosszú. A súlya éppen 1 font. A nyaka és a kasza hegye éppen jól van hajtva. Minden darabért teljes jótállást vállalok. ITT VAN MINDENNEK AZ ÁRA: Valdó hazai kalapálható gyémántacél kasza, darabja \$3.50 Valdó hazai keményfa kaszavél, darabja \$1.50 Valdó hazai kaszavél, darabja \$1.50 Valdó hazai kaszák (a hazai kaszákhoz való), darabja \$1.50 Valdó hazai sarló kalapálható pengével, darabja \$1.00 Küldje be a pénzt a rendeléssel együtt! Utánvéttel nem szállíthatok. Ne késsen a rendeléssel! AMERIKAI LEGNAGYOBB MAGYAR ÁRUHAZA. EMIL NYITRAY 224 East 19 Street, New York, N. Y. k c z

NE VEGYEN HAMISÍTVÁNYT HANEM VALDÓI GYOMOR HS VERTISZITTO CUKORKAT. HA GYOMORBAJOS, HA NINCSEK RENDES SZÁK, HA FEJFÁJÁS, ALMATTANSÁG, STVAGYTALANSÁG, GYENGESÉG GYÖTRI, HOZZASSA MEG A VALDÓI PURGARET gyomortisztító cukorkát s bámolni fog, hogy bajától mily gyorsan szabadul meg. Nagy dózis egy dollár, hat nagy dózis öt dollár. Hogy a valdóit kapja, küldje a rendelést a pénzzel egyet erre a címre s postafordulattal a használati utasítással megkapja. VÖRÖS KERESZT PATIKA CLEVELAND, OHIO 8001 BUCKEYE ROAD. KÉTSŐ GYÓGYEREK MINDEN BETEGSÉG ELLEN.

CLEVELANDI HIREK

A RENDŐRFÖNÖK BIRO ELŐTT.

Smith rendőrfőnök és a News harca. — A rendőrfőnök megtiltotta, hogy a News riporterei híreket kapjanak a rendőrségtől...

A Cleveland News és a Sunday Leader szerkesztőségét nem szereti Frank W. Smith rendőrfőnök, mert sok borsot tört már az orra alá az erdeménytelen banditahajszák és gyilkosnyomozások alkalmából.

Ez a Cleveland News és a Sunday Leader szerkesztőségét nem szereti Frank W. Smith rendőrfőnök, mert sok borsot tört már az orra alá az erdeménytelen banditahajszák és gyilkosnyomozások alkalmából.

A rendőrfőnök Kavanaugh ügyvéd volt h. szövetségi ügyész kíséretében, meg is jelent a bíró előtt. A Cleveland Co. ügyvédjé a tárgyalás elején tanúságot akarta tenni a rendőrfőnököt, akinek ügyvédje azonban ez ellen kifogást emelt.

PISZTOLYPÁRBAJ AZ UTCÁN.

Hárman egy ellen. — A megtámadott ember holtan maradt a helyszínen.

Bélfeltájtában nagy fegyverrobbogás hallatszott a Quincy ave. és E. 93. utca sarkánál. A szövetségben lakó egyik asszony látta, hogy három férfi lövöldöz egy negyedikre. A telefonhoz sejtett s értesítette a rendőrséget, de amikor erre érkezett, a három ember elmenekült s a negyediket három lövés sebtel, holtan hagyta hátra.

A harmadik rendőrküldet emberei siettek a helyszínre, s megadták az alaromat az összes rendőrszemeknek és járatosoknak. Houska és Bertanek rendőrök összeharag elfogták az E. 116. utcán három embert a Rapid transit vasúti vonal közelében.

Mindháromnál revolvert találtak s egyiköknél lában golyó ütötte seb volt. Azt állítják, hogy még este 10 órákor sebesült meg egy Woodhill roadon lefolyt csepetésnél. A seb azonban teljesen frissen látszott. Mindhármukat letartóztatták.

A meggyilkolt ember zsebében Samuel Morana, 411 W. Robinson street, Pittsburgh, Pa.-ba címzett leveleket találtak, s fizetési nyugtákat, de ezek már Clevelandba, az E. 93. utca 3767 száma alá vannak címelve.

Aligha volt rablás a revolverharc indító oka, mert nem vitték el a meggyilkolt ember arany óráját és láncát sem. A rendőrség azt hiszi, hogy vérbosszúnak áldozata. Az agyonlőtt ember vagy hat láb magas, testtúlya 220 font. Barna bajusza van és két ruhát hordott.

Holttestét beszállították a megyei morgueba. Az áldozat tényleg Samuel Maranonak bizonyult, akinek családja, özvegye és két árva a 9010 Quincy avenue lakik. Maranonak a bátyját, Vincentet tavaly Pittsburghban hasonló módon ölték meg.

A meggyilkolt olasz ér volt a Baltimore és Ohio vasuton. Vannak, akik azt hiszik, hogy a Fekete Kéz banda áldozata, nem lehetetlen azonban, hogy 15 éves leányának, Nellinek visszautasított udvarlói álltak bosszút a szerencsétlen család apján.

Az elfogott három olasz egyike bátyja annak a fiúnak, aki jelenleg udvarló a leánykának. Mind a hárman tagadják, hogy ők lőtték volna agyon Maramot, de az a körülmény, hogy mindegyiknél revolvert találtak az a körülmény, hogy s revolverükből összesen nyolc golyó hiányzik, a nyolc revolvereknek megfelelően, amit

Miss Poss-tizenöt ember közül válogatta ki a három banditát.

GYERMEK A HULLÁMSIRBAN.

Halálba sodort fiúcska. — A segítségére siető nővérét sikerült kimenteni.

Lakewoodon, a Clifton parki furdőhelyen a 9 éves Robert Davis és 10 éves Ruth Davis a nagy és hűvös szél dacára meg akartak fürdőzni szerdán, s minthogy korukhoz képest mindketten elég jó uszók, a morajló hullámok sem tartották vissza őket.

A Cleveland Company ügyvédjé szerint, Smith rendőrfőnöknek, mivel a bírói tiltó parancsot kedden már megkapta, szerdára alkalmatlan volt a rendőrszolgálatra.

Smith rendőrfőnök állítólag kijelentette, hogy ha dologhába küldi a bíró pár napra, inkább elmegy, de a News és Sunday Leader képviselőinek nem enged hirtelt vinni a rendőrfőnökhöz.

Csütörtökön a tárgyalás megkezdése előtt Levine bíró termében tanácskozást tartottak Smith rendőrfőnök, az ügyvédjé és a Cleveland Company ügyvédjé, továbbá Levine bíró. Abban állapodtak meg, hogy elejtek a contempt of court vádját Smith rendőrfőnök ellen, aki viszont írásban rendelkezett, ad, hogy a News és Sunday Leader riportereinek épügy adjanak meg minden felvilágosítást a rendőrségen, mint ahogy van más lapok tudósítónak megadnak.

AZ ADÓFIZETÉS IDEJE.

Julius 20-ig kell megfizetni az elmulasztott második felére járó adót.

A megyeháza John Boyle megyei pénztárnok hivatalát ugyancsak sokan keresik fel mostanában. Mindenki igyekszik letenni az adófizetés gondját, ha van ingatlana, ami után adót kell fizetnie.

SOK A VÁLÓPER.

Hat hónap alatt 1,964 válóper indítottak meg Clevelandban.

FELISMERT BANDITÁK.

A Smeed Bor Company három kirablójában más rablás tettesei ismertek.

Mint ismeretes, Clevelandban, illetve Youngstownban letartóztatták 3 férfit, akik beismerték, hogy részt vettek a Clevelandi Smeed Bor Company parolljának elrablásában és William Howe munkavezető agyonlövésében.

A banditák, akik nevükről ítélve tót vagy lengyel származásuk a következők: Michael Stana, 18 éves, 2219 W. 11th St. Andrew Wojnar, 19 éves, 2465 W. 7th St. Frank Filipowski, 21 éves, 1818 Brainard Ave.

A rendőrség azt hiszi, hogy számos más rablást is követtek el ezek a jómódarak, ennél fogva szembesítik őket azokkal, a kiket az utóbbi hónapokban kiraboláltak.

A személyes csütörtökön eredményteljesen járt. Miss Julia Poss, a Home Provision Company 5820 Broadway levő irodájának alkalmazottja felismerte a három jómódárban azokat a banditákat, akik június 28-án revolverrel támadták meg őt az irodában és elrabolták 300 dollárt.

Palika gombja

Írta: KLISZÁK MAROIT.

Palika öt éves volt. Félárva. Egy év előtt vesztette el szöke, szép mamáját. Eleinte sokat sírt, különösen este az elalvás előtt.

— Néze, fiam — mondta a néni rábeszélő hangon — mégis csak okosabb dolog volna, ha Idát választanád. Ott egy kis pénzecske is van, jó háziasszony lesz belőle; takarékos, szerény és úgy vettem észre, maga is jobban jár Ida felé. Jobban kimutatja a vonalmát, mint az a másik. No és a gyereket úgy szereti, majd megéri. Csak a gyerek nem lenne olyan vad.

Háromy gondolkodva huzta végig kezét az asztalterítőn.

— Hiszen ez az, ami éppen gondolkodóba ejt, hogy Pali jobban ragaszkodik Máriához, mint Idához. En pedig első sorban Pali miatt akarok megnevelni. Neki akarok mindenképp előtérrel, jó anyát hozni.

Nagyon sóhajtott a tepsőlő gondolatait megint a két lány felé kalandoztak és maga sem bírta megérteni, hogyan kerülhetett ilyen érzelmi konfliktusba. Pedig a dolog egészen jól gyakrajt járt ki falura, Bodrogékhöz. Az asszony révén valami távoli rokonságban állottak.

Háromyának tulajdonképpen először csak Mária tetszett. Széles, bájos szökecséje elhalt feleségére emlékeztette, de Ida később veszedelmes varázslattal kezdte behálózni, éppen akkor, amikor a legmelegebben fordult Mária felé. A fiatal tanár egyszerűen csak azon vette magát észre, hogy most már nem csupán a Mária két szeméért jár ki Bodrogékhöz; Ida lángoló, biztató szeme, pirosan kiálló ajka is vonzza, nyugtalanítja.

Csak Palika tartott ki hűven Mária mellett. A kis legényt nem lehetett eltántorítani. Háromy néha meglepte őket a kertben, amint Palika Máriához szólna, annak gömbölyű, lányos kehére hajította le szöke, fúrtós fejt. Olyankor ellentétben érzelme között küzködvé tépelődött: Máriához édes, meleg vonzódság, megnyugvást ígért.

VÉGZETES JÁTÉK.

Véletlenül agyonlőtte a barátját egy fiúcska.

A 3200 E. 93rd streeten lakó Howard család tizenhárom éves sarja, Raymond egy pajtásával játszott az utcán. Közben a pajtás kihozta apja revolverét és játszani kezdett vele.

A Security Savings & Loan Co. ezennel a nagyközönség tudomására hozza, hogy \$25.00, \$10.00, \$7.00, \$5.00 és \$3.00 díjat ad azoknak, akik 1920. július 31-ig 710 Prospect Avenue alatt levő intézetben a legjobban megirt tanulmányt nyújtják be a következő kérdésre: "How I built up my savings account".

A versenydíjakat adunk TAKARÉKOSÁGRÓL SZÓLÓ ERTEKEZLETRE.

A Security Savings & Loan Co. ezennel a nagyközönség tudomására hozza, hogy \$25.00, \$10.00, \$7.00, \$5.00 és \$3.00 díjat ad azoknak, akik 1920. július 31-ig 710 Prospect Avenue alatt levő intézetben a legjobban megirt tanulmányt nyújtják be a következő kérdésre: "How I built up my savings account".

Nyitva szombaton este nyolc óráig.

VILÁGÍTÓ GOMBOK.

Katrina Astra, londoni színésznő üsmertette meg Amerika divatos köreit a világító papucs-gombokkal. A világításnak az a titka, hogy valami rádium preparátum van a gombokban.

— Ennek nem szabad így folytatódnia — gondolta kedvetlenül — vagy az egyiket, vagy a másikat el kell ejtenem... egyiket választani kell... de melyiket?

Ebben a nehéz döntésben igyekezett segíteni az öreg néni. Az öregasszonyt közelebbi rokonság fűzte Idához és utóbbi időben Ida részéről is több apró ajándék egyengette szívét.

— Voltna egy ideám — törte meg a csendet. De ne vessek ki, ha első pillanatra jelentelen semmiségnek, talán ostoba ságnak is látszik. Nekem elvörös mindegy, akár Mária, akár Ida... én csak azt akarom, hogy maga is meglássa és fölismérhesse az igazit.

— Hát mi az? — unszolta Háromy kíváncsian.

— Azt tanácsolnám, hogy egyszerűen ránduljanak ki, hogy éjszákára is ott maradjanak. Majd meglátjuk, hogy melyik lány veszi este magához a gyereket... Aztán, Palinak bizony sok inge van gomb nélkül. Öreg vagyok én már, nem győzők mindent utána nézni.

— Majd adok Palinak ilyen házi- és a gombot felvarrja, az a lány nem csak rendszeretét bizonyítja, hanem a gyermek iránti szeretete, gondoskodása is kiviláglik belőle. Ez jó anyja lesz Palinak.

Háromy elnevette magát. — Tudom én nagyon jól, hogy a néniem nagy diploma ta veszett el. No, de ha nem is egészen az a gomb fogja eldönteni sorunkat, de mindenesetre nyitva fogom tartani a szememet... és majd sok mindent megfigyelek.

A néni még az este irt egy hosszú, kimerítő levelet Idának. Az alkalom nem késett sokáig. Bodrogék nagyobb vadászatra rendeztek. Több vendég volt hivatalos és Háromy is kirándult egy-két napra a gyerekkel.

A megérkezésénél mindkét lány jelen volt. Ida kipirult arcával, mosolygva, a palástolatlan öröm kitérőivel kapta fel karjába a gyereket, miközben Háromy csak azemének ragyogásával üdvözölte. Mária tarlóködön, kiestt ápadtan nyujtotta feljé a kezét és az ő szemé, a mélységes kék szemé a kis fiu tekintetét kereste.

Amióta Háromy Ida hálójában evickélt, azóta Mária eltávolodott tőle. Tartózkodó, idegen lett. Hallgatagon, titkon remegő szívvel figyelte a férfi vergődését.

Palika csak rövid ideig tűrté Ida megrohanását. Nagyon rántott magán és már lent is volt a földön. Egyszerűen kigurult a szerető karokból. Talpra ugrott és ott termett Mária előtt.

Palika koránérett, okos gyermek volt, csak az "r" betűvel állott hadilábon. Talán Máriát is az "r" elhagyása miatt nevezte "Maci"-nak.

— Maci! Édes Maci! — könyörgött légy, behízelgő hangon — megmutatod nekem a fehér, kis nyulaeskat?

— Gyere vissza az ágyba — szóló rá szigorúan — gyere a ludni, még nagyon korán van.

Pali azonban már kétségbeesetten bömbölni kezdett. Kis öklével verte, döngötte az ajtót. Ida magán kívül ugrott ki az ágyból. Kinyitotta az ajtót. Indulatos kémozdulattal ledöntötte a ki a lármázó gyereket. Az ajtó közt egy pillanatra látható lett haragos arca.

A folyosó másik végén is kinyitott lassan, észrevétlenül egy arasznyira az ablak és Háromy elfogott lélekzettel nézte a történeteket. Szemei tágra nyitáltak. — Az ő kis fiát... az ő kiesti fiát... az ő kiesti fiát kilökték, kiméltlenül... durván...

— Mária! — kiáltott át Ida tompolitó hangon az udvar felé.

Mária az udvaron jött át a gazdasági épületből. — Palika még mindig sírt és ölébe futott.

— Vedd magadhoz ezt az ordító kölyköt — mondta Ida haragosan — még majd fellármázza az egész házat. Nem lehet tőle aludni. — Azzal bezárta az ajtót és visszafeküdt az ágyba.

Mária karjára emelte a síró gyereket. Kötényébe csavarta kis meztelen lábait.

— Miért sírsz, kis bogaram?

— Hagyd csak! — mondta Ida elhátról. — Magamhoz veszem, velem fog aludni.

Mária szökecséje elhalt feleségére emlékeztette, de Ida később veszedelmes varázslattal kezdte behálózni, éppen akkor, amikor a legmelegebben fordult Mária felé.

Háromy egyszerűen csak azon vette magát észre, hogy most már nem csupán a Mária két szeméért jár ki Bodrogékhöz; Ida lángoló, biztató szeme, pirosan kiálló ajka is vonzza, nyugtalanítja.

Csak Palika tartott ki hűven Mária mellett. A kis legényt nem lehetett eltántorítani. Háromy néha meglepte őket a kertben, amint Palika Máriához szólna, annak gömbölyű, lányos kehére hajította le szöke, fúrtós fejt. Olyankor ellentétben érzelme között küzködvé tépelődött: Máriához édes, meleg vonzódság, megnyugvást ígért.

Háromy gondolkodva huzta végig kezét az asztalterítőn.

— Hiszen ez az, ami éppen gondolkodóba ejt, hogy Pali jobban ragaszkodik Máriához, mint Idához. En pedig első sorban Pali miatt akarok megnevelni. Neki akarok mindenképp előtérrel, jó anyát hozni.

Nagyon sóhajtott a tepsőlő gondolatait megint a két lány felé kalandoztak és maga sem bírta megérteni, hogyan kerülhetett ilyen érzelmi konfliktusba. Pedig a dolog egészen jól gyakrajt járt ki falura, Bodrogékhöz. Az asszony révén valami távoli rokonságban állottak.

Háromyának tulajdonképpen először csak Mária tetszett. Széles, bájos szökecséje elhalt feleségére emlékeztette, de Ida később veszedelmes varázslattal kezdte behálózni, éppen akkor, amikor a legmelegebben fordult Mária felé.

A fiatal tanár egyszerűen csak azon vette magát észre, hogy most már nem csupán a Mária két szeméért jár ki Bodrogékhöz; Ida lángoló, biztató szeme, pirosan kiálló ajka is vonzza, nyugtalanítja.

Csak Palika tartott ki hűven Mária mellett. A kis legényt nem lehetett eltántorítani. Háromy néha meglepte őket a kertben, amint Palika Máriához szólna, annak gömbölyű, lányos kehére hajította le szöke, fúrtós fejt. Olyankor ellentétben érzelme között küzködvé tépelődött: Máriához édes, meleg vonzódság, megnyugvást ígért.

Különleges ajánlat

Minden egyes takaréketét, amelyet MA JULIUS 10-én

hoznak be bankunkba JULIUS 1-161 kamatozik.

5%

kamatot fizetünk minden takaré betétre a betét napjától addig a napig, amig ki nem veszik.

Szívesen hívunk meg mindenkit, akinek eddig nálunk nem lenne betéte, hogy kezdje meg betétjét most.

Szívesen vesszünk meg kisebb, mint nagyobb betéteket.

ATLAS

Fiókiroda: 8937 Buckeye Road

VAGYONALAP \$2,267,000.00. Weizer János ur bankunk alelnöke és fiókirodánk vezetője: Somossy József. NYITVA SZOMBATON EGÉSZ NAP.

— Gyere vissza az ágyba — szóló rá szigorúan — gyere a ludni, még nagyon korán van.

Pali azonban már kétségbeesetten bömbölni kezdett. Kis öklével verte, döngötte az ajtót. Ida magán kívül ugrott ki az ágyból. Kinyitotta az ajtót. Indulatos kémozdulattal ledöntötte a ki a lármázó gyereket. Az ajtó közt egy pillanatra látható lett haragos arca.

A folyosó másik végén is kinyitott lassan, észrevétlenül egy arasznyira az ablak és Háromy elfogott lélekzettel nézte a történeteket. Szemei tágra nyitáltak. — Az ő kis fiát... az ő kiesti fiát... az ő kiesti fiát kilökték, kiméltlenül... durván...

— Mária! — kiáltott át Ida tompolitó hangon az udvar felé.

Mária az udvaron jött át a gazdasági épületből. — Palika még mindig sírt és ölébe futott.

— Vedd magadhoz ezt az ordító kölyköt — mondta Ida haragosan — még majd fellármázza az egész házat. Nem lehet tőle aludni. — Azzal bezárta az ajtót és visszafeküdt az ágyba.

Mária karjára emelte a síró gyereket. Kötényébe csavarta kis meztelen lábait.

— Miért sírsz, kis bogaram?

— Hagyd csak! — mondta Ida elhátról. — Magamhoz veszem, velem fog aludni.

Mária szökecséje elhalt feleségére emlékeztette, de Ida később veszedelmes varázslattal kezdte behálózni, éppen akkor, amikor a legmelegebben fordult Mária felé.

A fiatal tanár egyszerűen csak azon vette magát észre, hogy most már nem csupán a Mária két szeméért jár ki Bodrogékhöz; Ida lángoló, biztató szeme, pirosan kiálló ajka is vonzza, nyugtalanítja.

Csak Palika tartott ki hűven Mária mellett. A kis legényt nem lehetett eltántorítani. Háromy néha meglepte őket a kertben, amint Palika Máriához szólna, annak gömbölyű, lányos kehére hajította le szöke, fúrtós fejt. Olyankor ellentétben érzelme között küzködvé tépelődött: Máriához édes, meleg vonzódság, megnyugvást ígért.

VERES Lorain O. dráma... Bak István... Youngstown... Kórházban... Bak István... Youngstown... Kórházban... Bak István... Youngstown... Kórházban...

A CLEVELANDI MAGYARSÁGNAK még sohasem volt ilyen jó alkalm. Hasmálja kil... United Sheet Metal & Furnace Works 6001 Woodland Ave. Cleveland, O.

Figyelem: Szenvedő nők és férfiak! Dr. E.F. Colhouer 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. Minden betegséget, új és régi — legújabb tudományos módszerekkel kezelünk.

ajánlat

betét, amelyet 10-én... nkba... t-től

betétre a betét napjától... t. akinek eddig nálunk betétjét most... kisebb, mint... ketek.

AS

uckeye Road

267,000.00.

alelnöke és fiókiro... ssy József.

EGÉSZ NAP.

alka eleje tartotta a gom...

Ugye nem vajd fel a bomat? Vajd fel Maci! Te vajd fel! Nem kell Ida... t vajd fel a gombot. mondom apukának, hogy ajd fel.

Miket beszélés, kis csacs... Talán rosszat álmodtál... Palika csak tartotta a bot... Kínálta a mitsem... gyantian Máriának... ita kétségbeesetten, vá... kszva...

Vajd fel... vajd fel! Felvarrom, kicsi szívem... ne sirj! Hát persze, hogy arrom.

eszkölte acaról a könnye... t vitte a szobájába a gyet... és a gombot...

Amory még aznap megkérte... ía kezét.

Zongora Tanító... d leckét úgy kezdék, mint haladónak. Margaret Radó... 12 W. 90th St. Cleveland, O. Edg. 3467-W. 156, 59, 61, 65, 67, 71

AGYARSÁGNAK... alkalma. Használja kil... land legmegbízhatóbb Fur... vállalat, hogy megkönnyít... minden háztulajdonosnak a... ace építést, elhatározta, hogy... emléknek könnyű házi részlet... ez állt be pincéjébe Fur... és minden munkáért jóát... vállalt. — Jöjjön be szemé... ny vagy hívjon fel telefonon... nnal megadjuk feltételeinket.

várjon az óráig, mert anny... munkánk, hogy akkor so... kell várnia.

WOODLAND AVE. CLEVELAND, O. 161. p

ED SHEET METAL FURNACE WORKS... 1 WOODLAND AVE. CLEVELAND, O. 161. p

nők és férfiak! E.F. Colhouer... 1000 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. Használatát, újít és népt — leg... udományos módszerrel készlek... minden kényelmű és leg... álművelés készülékek van le... s, melyeket Európa és Amerika... álművelés készülékek van le... yabbra készült munkákra keres fel... állományosság miatt. Jöjjön meg... személynél vizsgálatot meg... állomány megmond, ügyvit... vagy nem. Ne felejtse, ha... álművelés kész... a bonyolult... alhatatlan megalkotására.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

VÉRÉS SZERELMI DRÁMA. PITTSBURGH ÉS KÖRNYÉKE.

Közi: Bartek János, a Szabadság pittsburghi irodavezetője. MUNKÁS PIKNIK. A braddocki acélgégyár munkásai a Carnegie Steel Company vendégei.

Braddock, Pa. — A Kenywood Park szokatlan látványt nyújtott múlt vasárnap. A Carnegie Steel Company (Edgar Thomson Works) munkásai és azok családjai lepték el annak minden zugát, mint a gyárvallokat vendégei. Zúfolt villamosok, az autómobilok hosszú, színnel nem akará vonala vitte a helyszínre a braddocki telepeken dolgozó acélgégyári munkásokat, feleségeit, s oly boldog gyermekkel, s 22 ezerre teszik e hatalmas gyárvallolat munkás vendégeinek a lélekszámát.

Csakhamar megérkeztek a gyárvezetőség tagjai autómobiljainak, akik az egyik autóra felvettek lapunk képviselőjét is, s elláták külön jelvényvel, mely lehetővé tette, hogy e nagyszámú munkás-kirándulás minden kedvezményének maga is részesedő legyen.

A parkba érkezve, ott a magyar munkások egész csoportjai már el voltak kényelmesen helyezkedve, s kivették az őket oly méltán megillető részt a gyár által rendezett s fényesen sikerült mulatság gazdag programjából.

A közlekedési kiadásokon kívül a gyár vállalat gondoskodott a megfelelő szórakozásról, kávé és hűsítőkről, mutatványokról, versenyekről, zenéről, s a gyár munkásjelvénye teljes jogot adott a megjelent munkás-családok minden tagjának azok teljes ingyenes élvezetére. Lapidázás, s a sport sok egyéb neme szórakoztatta a fiatalokat, s a boldog gyermekeseket. Meleg kávé és a hideg hűsítő limonádék különféle nemei álltak korlátlan mennyiségben rendelkezésre külön sátrak alatt. Délután négy óráig kilen ezer gallon kávé bűsítő és négyezer gallon kávé fogott el, az apróbb eszesemők részére pedig a legjobb minőségű tejről volt gondoskodva, s a jelentkező mamák nagy örömmel vették ezt a gondos figyelmet.

Három zenekart fogadott a gyárvezetőség. Az egyik 75 tagból álló nagy zenekar díszes szorgalommal hangversenyzett az ünnepély egész folyamata alatt, míg két másik zenekar a táncolók számára szolgáltatott a zenét.

A vendégsereg nagy tömegére tekintettel arról is gondoskodtak, hogy orvos, ápolók és megfelelő kötszerek és gyógyszerek is kéznél legyenek, de nem tudunk oly balesetről, mely közbejött volna, mentő munkájukat szükségessé tette volna. A társulat még arról is gondoskodott, hogy a gyár segélypénztára is rendelkezésre álljon munkásainak, s akiknek valamire pénzre volt szükségük előleggel is szolgáltak szórakozó munkásaiknak.

Szóval mindenki meg volt teljesen elégedve, s a munkásság hála elismeréssel adózott a gyárvallolat figyelmességéért, s munkásai iránt tanúsított megbecsüléséért. Csak a magyar munkásokból tört ki a sóhaj: Hát ha még magyar cigány is huzná!

Mint értesülünk, besugárták ezt a gyár vezetőinek is, s ám ez is meg lesz. Julius 31-én újabb munkás pikniket rendez ugyanis a vállalat a homesteadi

ELŐSZÖR AZT AKARJA TUDNI "HOL VAN EGY JÓ ORVOS" HA ÖN BETEG... DR. RUSSELL... 178 E. JEFFERSON AVENUE, Woodward Ave.-től keletre EGY UTJON, NICHAGAN.

KIHOZATAL EURÓPÁBÓL

ZÁRO C. HENRY BANKAR... EURÓPÁBA KÜLDJÜK... PÉNZKÜLDÉS... HAJÓJEGYEK... UTLEVELEK... MINDEN LEVELET IGY OÍMEZZEN: ZÁRO C. HENRY, Bankár 39 Cooper Square, Cor. 6th St. New York

munkások napjaként, s a gyárvallolat intézkedik, hogy azon a magyar cigányzenekar is jusszon hely.

A gyár munkásai bizonyára szívesen fognak visszamelegkezni az acélgégyári munkások e családi mulatságára és társas összejövetelére.

BRIDGEPORTI HIREK. Közi: Pathay István irodavezető, 2260 Fairfield Ave., Bridgeport, Conn.

MAGYAR ÜZLETEMEREK EGYESÜLETE. Bridgeport, Conn. — P. hó 7-dikén este 9 órakor vette kezdetét a bridgeporti Magyar Üzletek Egyesületének rendezésére hívott nagy gyűlés, melynek célja az egyesület megalakítása és az okkori vezetők — köztük Deszö János — pártatlan fajszeretete s a közügyek iránti áldozathozatal, valamint az egymást megértő magyar fajszeretett tumbizonyossága volt. Az Egyesület állandó igyekezett hasznos s értékes munkát kifejtjen Magyarországon, közelebbről a bridgeporti magyarság érdekében. Hatásairól már több ízben megemlékezünk. Megalakította — tagjai egy része — a West Side bankot, vezette, majd később együttes eredményével fényes sikerre vitte a Magyarországi Elhöz Gyermekek Gyűjtési mozgalomát, mely társadalmi téren is megbecsülhetetlen szolgálatot végzett. De hiába minden szép s magasztos munkásságának, valamiképpen fejlődésében megállás jelentkezett. Azt hallottuk, hogy nem volt közvetlen vonzó ereje a helyi üzleteknek, mert hisz nem adott sem betegséget, sem egyéb kézzel fogható javadalmazásokat. Ezel szemben véleményünk, hogy a testület, mint ilyen erkölcsi súlyával kellett volna, hogy hasson a helyi üzletekbe. Több egyénél ezt el is érte, sajnos azonban nem mindenkinél. Eme gyűlés célja éppen az volt, hogy általános felhívást, ügyvivőket kézzel fogható bizonyítványt mutasson magyar testvéreinknek, hogy igen is minden üzletembernek önmagá iránti érdeke, sőt kötelessége, hogy a testületben bent legyen.

S már előre eláruljuk, ezt jelen gyűlés határozatával el is érte. A gyűlés megnyitása után Burger Jenő, egykori titkár, mint a kiküldött Bes bizottság elnöke, terjesztette elő a bizottság javaslatát, mely az egyesület beállítását, valamint tagdíjainak felemelését, továbbá az egyesület további általános körvonalozott munka programját állapította meg. Erre meg-

indult a részletes vita. A beállási díj 5 dollárban, míg a havi díj 2 dollár 10 centben, illetve évi \$25.00-ban állapított meg. Nagyon sok értékes felszólalást hallottunk eme tárgyról. Deszö János, Burger Jenő, Csongrádi Kornél, Horn Ernő s a javaslat mellett, míg Feldman Jenő, Papp Gyula az ellen szóltak. Majd utána a testület elhatározta, hogy politikai mozgalmat is kifejez egy szorosabban a város, mint általánosságban az állam s az Egyesült Államok vezetését figyelve kívánja, s a gyár munkásjelvénye teljes jogot adott a megjelent munkás-családok minden tagjának azok teljes ingyenes élvezetére.

OGYÓNKI MEGBIZTÁS. Szíves tudomására hozom Maynard, Barton, Crescent, St. Clairsville, Blaine, Lansing, Belleaire és Fairport, O. előfizetőinknek, hogy nevezett helyeken a "Szabadság" képviselőjében

JACZKO J. ÁRPAD. irodavezető. Tisztelettel "Szabadság" west sidei irodája, 2609 Lorain Ave., Cleveland, O.

Mosson Dörzsölés Nélkül Egy Centért. Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért... Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért... Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért...

KERESTETÉS A SZÜLŐHÁZBÓL

Több clevelandi lakos címét kéri tőlünk rokonai megbízásából... Abél József, 2703 E. 93. Str. (Abel Sándor). — S. Degyanszky, 2155 W. 55. (ösv. Babarai Sándorné). — Szalma József (Bányi János). — Zabolai József (Berkovics Gyula). — Bikfásy János (sógornője Bikfásyné) — Budy Károly (Budi Pál). — Damina János 2405 Yaelke Ave (Damina Zsigmond). — Weisz A. 3049 Leifer Ave., (Elicher Mór). — Farkas János, 76 High St., (Frémel Mihály) — Fürtös Ignác 4732 Payne Ave., (Lampel Samuáné, Fürtös Sarolta). — Kmóshi Lajos G. D. Capt. Hotel Hollenden (ösv. Gregus Alajosné). — Szerencsy Sándor (ösv. Höffer Jánosné). — Leviczky János, The Eramel Product Co. (Imre Sándor). — Draveczky Antal, 605 Liberty Rd. S. W. (Iván Zauszka). — Végős János 1731 Fulton Rd. (ösv. Höffer Jánosné). — Dembitsz Henry 121 Huntington Str. (Klein Emil). — Laczky János (Lőrincz Ilona). — Mold Károly (Maár János). — Macsánzky János, Szarvasról menekült (keresi szüleit). — Szilágyi Dávid 2260 W. 138 St. (Natta Ilona). — Püszéri Istváné 1943 W. 24 St. (Orosz József). — Tabula János 1376 W. 25 St. (Tabula András). — Prukner Mariaka, 1607 W. 25 St. (ösv. Prukner Józsefné). — Weisz József Alsóvezércsölő, (Reiner Irén). — Rosenfeld E. Carterer Ave. (Rosenfeld Jakab). — Schubert Sebestény (Schubert András). — Sentényi Testvérek 2609 Lorain Ave. (atyjuk, Sentényi József). — Steinberger Adolf (Sichermann Lipót). — Hamburger Ignác és Elías (Dr. Spatz Adolf). — Süsmann Géza és Schützer Károly 3608 Clark Ave. (Süsmann Bertal). — Gál Mátyás (Steiner Rózi). — Bozó Ferenc (Bozó János). — Tóth László (4222 Whitman Ave. (Zsalóczy Mihály). — Szakács Jánosné 3299 Fulton Road (Szakács Mária). — Szaucsek János (Szaucsek István). — Vágási Emerich, 2655 E. 93 St. (Vágási Sándor). — Schultz Vencel (Válasek Béla). — Zeig János (Váncsi Vilmos). — Kinszky Jenő, mérészár (Vidra Sándorné). — Wiedler Helén (Wiedler Mór). — Sajtos György (Sajtos Gábor).

MANCHURIA gyorshajó JULIUS 31-ÉN INDUL egyenesen HAMDURGBA Küldjön előleget, hogy helyét biztosíthassam részére. HA AMERIKÁBA kívánja KIHOZATNI családját vagy rokonát, kérjen tőlem erre vonatkozó felvilágosítást. PÉNZKÜLDMÉNYEKET PÉNZUTALVányOKAT PÉNZBEVÁLTÁSOKAT leggyorsabban, a legalacsonyabb napi árfolyam mellett eszközölök. Mindennemű óhasai, KÜLÖNÖSEN BIRTOK-ÜGYEKET, itt legutányosabban eszközölök. MORRIS ENGEL, Bankár 129 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.

LLOYD SABAUDO 3 State St., New York. Legközelebbi indulás New Yorkból dupla csavaru hajó REGINA D'ITALIA JULIUS 17-ÉN Direkt jegyek kiállításnak Magyarország minden nagyobb városára. Harmadosztályú utasok bort ingyen kapnak. ALL

A MAGYARSÁGNAK akik az óházába utaznak... Mrs. KOZARY 231 West St., New York, N. Y. Ezen tisztán és jó helyen állnia mindenki Vargovits Odón, Kálmán József, Horváth József, Béla György, Mándy Gyula. Honfitársam, ha bejössz New Yorkba, vedd fel MUNKÁRA KÖNYVHAT. Ezt ajánlom én: Péter János. 167, 9. 61

Állami felügyelet alatt álló Bankomban KAMATRA elhelyezett pénst bárhol FELMONDÁS nélkül kifizetem. PÉNZKÜLDMÉNYEK RÖL a hazai sajtóközleg aláírt nyugtát mindenkihez beszerzem. HAJÓJEGYEK nálam minden vonalra kaphatók UTASAIMAT saját megbízottaim várják a vonatoknál New Yorkban.

UTLEVELEKET rövid idő alatt szerzek bárkinél. CSALÁDOK KIHÓZATALÁHOZ szükséges OKIRATOKAT szakértően és jutányosan készíték el. Jöjjön személyesen vagy írjon erre a címre: JOHN NEMETH, JR. BANKER 437 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA. A Wabash állomástól egy fél blokkra. k c z

Hajójegyeket Minden kikötőbe és hajóra mindig kaphat. Utlevélét gyorsan beszerzi vagy meghosszabbítja. Hozzátartozóit olcsón és bárholon kihoztatja az óházából. Óhazai ügyeket szakszerűen és kifogástalanul intézi el. Pénzét olcsóbban mint bárhol és gyorsan küldi el. Chicago legismertebb magyar bank, pénzküldő és közjegyzői irodája. L. KAUFMANN & CO. 114 North La Salle St., CHICAGO, ILL. 9152 Exchange Ave., Tel. Franklin 5722 Tel. So. Chicago 2884 Nyitva naponta este 8-ig. — Vasárnapon 9-1-ig. k c z

GYORSAN ÉS BIZTOSAN A legolcsóbb napi árfolyam szerint fizetjük ki az óházába élő szeretteinek, a MOKRAY TESTVÉREK állami felügyelet alatt álló PÉNZKÜLDŐK útján küldött összeget. Hajójegyeket minden kikötőbe és hajóra mindig kaphat. Hozzájárulóit olcsón és bárholon kihoztatjuk az óházából. MOKRAY TESTVÉREK 120 SECOND STREET, PABURGH, N. Y.

LABIZZADÁS ELLENI KURA TELJES JÓTALLAS MELLETT KEPES GYOGYSZERTARBAN 2017 W. 25th St. Cleveland, O.

PHILADELPHIA ÉS KÖRNYÉKI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE! Tisztelettel értesítjük Philadelphiat, Pa. és környéke magyarságát, hogy lapunk képviselőjében egyedül van felhatalmazva előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására. Tisztelettel Pathay István, a Szabadság keleti államainak képviselője. 154-60

Stark Márton férfitiszabó címét kéri nővere Stark Ida VI. Dalszínház-utca 10. 115 Budapest, s levele is van a Szabadságnál.

Löwinger Mór Ugoesam. Halmai, és Braun Lajos Beregszász, new yorki lakosoknak. feladó: Löwinger Lajos, Dohány-utca 80. I. 11. Budapest. Továbbá az Amerikai Vörös Kereszt Egyesület magyar osztályának: Edelstein Jenőnek. Feladó: Oskai Elek Újpest. Schwartz Ignácnak. Feladó: Schwartz Miklós Bekecsfalud. Reiningger Józsefné Virág Lambóh Emilitől Budapest. Irjanak őrök American Red Cross Hungarian Section, 1107 Broadway, New York City. Peters Jánosnak 1657 St. Clair Ave., Cleveland, O. Feladó: Leth Béza Mrs. Paisall Gyulánál Budapest. Örv. Raducsiner Jakabné sz. Schwarcs Béza Cleveland, O. Feladó: Horovits Ernő volt asztalosvársári lakos, Piac-utca 10. Debrecen. Tokai Ferencnek. Feladó: Kemény János, Hajnal-utca 36. Ungvár.

LABIZZADÁS ELLENI KURA TELJES JÓTALLAS MELLETT KEPES GYOGYSZERTARBAN 2017 W. 25th St. Cleveland, O.

PHILADELPHIA ÉS KÖRNYÉKI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE! Tisztelettel értesítjük Philadelphiat, Pa. és környéke magyarságát, hogy lapunk képviselőjében egyedül van felhatalmazva előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására. Tisztelettel Pathay István, a Szabadság keleti államainak képviselője. 154-60

Stark Márton férfitiszabó címét kéri nővere Stark Ida VI. Dalszínház-utca 10. 115 Budapest, s levele is van a Szabadságnál.

Löwinger Mór Ugoesam. Halmai, és Braun Lajos Beregszász, new yorki lakosoknak. feladó: Löwinger Lajos, Dohány-utca 80. I. 11. Budapest. Továbbá az Amerikai Vörös Kereszt Egyesület magyar osztályának: Edelstein Jenőnek. Feladó: Oskai Elek Újpest. Schwartz Ignácnak. Feladó: Schwartz Miklós Bekecsfalud. Reiningger Józsefné Virág Lambóh Emilitől Budapest. Irjanak őrök American Red Cross Hungarian Section, 1107 Broadway, New York City. Peters Jánosnak 1657 St. Clair Ave., Cleveland, O. Feladó: Leth Béza Mrs. Paisall Gyulánál Budapest. Örv. Raducsiner Jakabné sz. Schwarcs Béza Cleveland, O. Feladó: Horovits Ernő volt asztalosvársári lakos, Piac-utca 10. Debrecen. Tokai Ferencnek. Feladó: Kemény János, Hajnal-utca 36. Ungvár.

